

Caspar Heinrich Starck

**De Claris Godofredis Ad Clarvm Ortv Et Virtvte Dominvm Godofredvm A
Wedderkop, Parentis Re Et Nomine Magni, Sereniss. Dvcis Regentis Slesvici Et
Holsatiae Consiliarii in Senatv Sanctiori Praesidis ... Filivm Feliciter Aemvlvm, In
Academia Iam Kiloniensi Stvdiis Operam Naviter Dantem, Qva VI. Ei Martii Diem,
Godofredo Sacrvm Gratvlatvr, Dissertatio Epistolica Caspari Henrici Starcki[i]**

Lvbecae: Typis Samvelis Strvckii, 1708

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1677138815>

Druck Freier Zugang

LB 160

DE
CLARIS
GODOFREDIS

AD
CLARVM ORTV ET VIRTVTE DOMINVM
GODOFREDVM
A WEDDERKOP,

PARENTIS RE ET NOMINE

MAGNI,

SERENISS. DVCIS REGENTIS SLESVICI
ET HOLSATIAE CONSILIARII IN SENATV
SANCTIORI PRAESIDIS, MINISTRI STATUS PRIMA-
RII, PRAEFECTI TOPARCHIAE TREMSBVTTELENSIS SVMMI,
CAPITVLI LVBECENSIS CÄNONICI, AC DYNASTAE IN
STEINHORST, TANGSTED, MOISLING, SEEGAR-
DEN, MAGNVSWORD &c.

FILIVM FELICITER AEMVLVM,
IN ACADEMIA IAM KILONIENSI STVDIIS OPERAM NAVITER
DANTEM,

QVA VI. EI MARTII DIEM,

GODOFREDO

SACRVM GRATVLATVR,

DISSERTATIO EPISTOLICA

CASPARI HENRICI STARCKI,

Lubecensis.

LVBECAE, Typis SAMVELIS STRVCKII.

V-1157 20.

DE
CLARIS
GODOFRIDIS
AD
CLAVM ORTV ET VIRIVS DOMINVM
GODOFRIDVM
A WEDDERKOP
IACENTIS RE ET NOMINE
SERENISS DVOR
IT HOSPITAE
SANGVETI PRASSIDIS
RE RABBITO TOSHO
GATVIL FVLLENS
SITINCHORT
IN ACADIA JAM KILOMINSTRVVS OVRAM NAVTTER
GODOFRIDO
DISSERTIN
GASPARL 28
Rostock

Universitätsbibliothek
Rostock
28.3.1882

*Generose, ac Nobilissime Domine,
Fautor ac Patrone studiose, obseruan-
terque colende!*

Uam in praesenti leuidensem adgredior
scriptionem, dum consecrare splendidissimo
nomini Tuo, auspicato iterum in fastis re-
deunti sustineo, caussis utique inductus facio
& grauibus satis, & aliquod apud Te, si iudico
recte, momentum habituris. Etenim tot
haectenus abs Te, illustrique familia Tua beneuolentiae cum
meis omnibus & fauoris inusitati maectatus documentis, ut nu-
merum me posse inire singulorum, aut demereri umquam ista
desperem prorsum, nisi alia suppeteret instituti huius mei iusta

excusatio, hoc vno iam videbar mihi permotus affatim argumēto, vt, quod legis exile schediasma, nuncupare Tibi, & vt est animus Tuus harum rerum non omnino nullus aestimator, Tuo statuere honori neutiquam subterfugerim. Cui quum alia insuper, quae hoc a me officii, quod debeo Tibi, genus postularēt, non inferior accederet ratio, tanto etiam minus dubitauī propositum illud meum exsequi, quanto magis Tuis inferuire desiderii id credidi mihi semper datum esse negotii. Nosti adhuc haud dubie optime, & nisi nosse Te nossem, dicerem, eo tempore, quo Tua coram gaudere consuetudine atque amicitia nondum negabat mihi, quae mutuo nunc diuidit nos & seiungit, locorum distantia, de claris a Te Godofredis inter sermones, quibus me dignatus es subinde, complures alios iniectam fuisse aliquando differendi occasionem. Adgnoui inde illico mentis Tuae, quae generoso impetu, velut aquilae genuina proles magni patris vestigia sequutura ad sublimia fertur, excelsam indolem, miratus sum laudabilem istam Tuam praeclare emergendi contentionem, gratulatusque tacite patriae, quae summum olim in Te sit veneratura rerum suarum ac fortunarum praesidium. Veni iccirco in eam sententiam, vt cuius Te ipsemet significaueras mihi materiae amantissimum, istam explicare pro meo placendi Tibi studio, & vel solam meam testaturus erga Te obseruantiam incompto rudique stilo, quem Tua suppleat quae so humanitas, adumbrare fuerim conatus. Quare caue iam, Generose Domine, existimes, de claris, qui commune Tecum habent praenomen, dum in eo tractationem viris, vel tantum me arrogare mihi, vt exempla Tibi audeam proponere, quae intuearis quotidie ac imiteris, quod esset profecto tantumdem, ac currenti citatis gressibus equo stimulos velle & calcaria subdere; vel inter claros pariter aliquem adfectare locum, qui Tulliani illius

non

non sum immemor : de arte scripſiſſe optime Aratum, nectamen fuiſſe artificem. (a) Neque vero etiam de me exſpectes, vt hu- ius Tibi conſilii mei pluribus reddam rationem, quod non ab- ſimili methodo atque via in enarrandis claris Adrianis, Alypiis, Andreis, Antigonis, Antoniis, Apollodoris, Apolloniis, Ariſtote- libus, Ariſtoxenis, Bernhardis, Clementibus, Conſtantinis, Dio- nyſiis, Eriſiis, Franciſcis, Fridericis, Georgiis, Gregoriis, Henri- cis, Iacobis, Iohannibus, Methodiis, Nicetis, Nicomachis, Nilis, Paulis, Petris, Philippis, Philonibus, Philoſtratis, Proſperis, Pro- lomaeis, Pythagoris, Simeonibus, Stephanis, Theodoris, Theo- philis, Thomis, Tyburtiis, Victorinis, Vrbanis, Wolfgangis cepiſſe alios ex diligentiſſimo Ioann. Mollero (b) non poteſt eſſe obſcurum Tibi. Quidquid praefenti licuit mihi praefare qua- licumque opella, id totum velim perſuadeas Tibi ad Te colen- dum & ornandum eſſe abs me proſectum ſuſceptumque nego- tium; quem ſi ita faueat mihi fortuna, vt obtineam finem, de adſectu erga Te meo ſuperuacaneum duco praefari plura, illud quod mihi propoſui, propius iam conſeſſum argumentum ac- ceſſurus.

A 3

De

(a) de Orator. l. 1. cap. 16. p. m. 72. col. a. (b) Homonymoſcop. Sect. IV. cap. IV. quo, qui circa ſingula iſta praenomina fuerunt occupati, hiſtoriae homonymorum litterariae ſcriptores a p. 914-925 enumerat. Adde nunc, de claris Andreis ſimile meditari opus ſub Bibliothecae aliquando Andreae nomine edendum non medi- cinae tantum ſuae, ſed πολυμαθείας vniuerſae laude celeberrimum Andr. Plantekouium, cuius rei fidem faciunt Noua Litterar. Mar. Balhic. & Septentr. MDCCVII. Octobr. p. 315. De claris memini me pariter Chriſtophoris orationem inuenire citatam Adam. Chriſtophori Sontagii in Nou. Litter. Germaniae MDCCV. Octobr. p. 383 quae & de claris non minus Henricis Frid. Erneſt. Kettneri p. 114. & de claris Iacobis Io. Chriſtoph. Rommel, & de claris Nicolais Io. Guſtav. Otto p. 220. eius- dem anni orationes referunt. Conf. Dan. Geo. Morhof. Polyhiſtor. Litterar. L. 1. cap. XVIII. pag. editionis, quae hoc anno prodit, 226. & ex eo Chriſtian. Iuncker. Sche- diaſm. de Diariis Eruditor. p. 8.

DE CLARIS GODOFREDIS

De claris igitur quando sum in eo, vt ordiar Godofredis, pace Tua potero breuitatis studiosus omittere, quae morari me in hoc stadio remotiora quippe a nostro hoc scopo, & longioribus inuoluere ambagibus queunt. Innuo isto nomine, quam aliqui in genuina vocis Godofredi scriptione minutam nimis (Danielem hic imitor Georgium Morhofium (c)) collocant diligentiam, admodum me quidem iudice scrupulosi, vtrum Gothofridus rectius, an Godofredus, vel Godfriedus (d) adcurata iuxta orthographiae regulas dictione sit exprimendum? Quibus vellem non esse posthabitam plane vocabuli huius originem, ex notione vtrinque Dei & pacis deriuandam, quod, quo etiam cumque efferatur modo, suos tamen negare primos in lingua Germanica natales, (vt est Germanis praeter nomina Conradi, Georgii, Hermanni, Rudolphi, Theodorici, Valentini, Vdalrici, Viti, Wolfgangi teste laudato Mollero, quam gentibus aliis frequentius, (e)) sua negare incunabula non potest.

Pariter constare vel me tacente vniciuique credo facile, de claris acturo Godofredis nullam mihi habitum iri eorum in posterum rationem, quibus ex ordine litteratorum id fuit vniquam vsurpatum cognomen, quum ista sit praescripta mihi meta, vt solos commemorare eruditos huiusmodi praenomine gauisos, qui contra, excludere hinc, suoque relinquere loco apud me constituerim. Multum profecto implere spatium, si illud nunc fufius agerem, proluxa laude duorum Godofredorum, Dionysii atque Iacobi, iureconsultorum excellentissimorum foret in procliui,

(c) *l. c.* (d) *Goffredus, vel Godefridus, vel Gothefredus, ab aliis inepte Gaudfredus, Gorfredus, sine Gorfhridus idem nomen est, verba sunt Bibliothecae Gesneri-Simlero-Frisianae f. 289, a.* (e) *Cit. loc. Sect. I. cap. V. p. 130, coll. cap. IV. p. 88.*

cliu, quorum illius vitam, scripta, elogia Melchior Sebizius, (f) personatus Adolphus Clarmundus, (g) huius Georg. Beierus, (h) utriusque Henning. Wittenius, (i) Ludouic. Morerius, (k) 16. Iacob. Hofmannus, (l) Paul. Freherus, (m) Geo. Matthias Köni- gius, (n) Tobias Magirus, (o) sexcenti alii suo quisque loco atque industria sunt perfequuti. Quid tantis nominibus, quae ob im- menfa in iurisprudentiam Romanam merita merito omne saecu- lum suspicit, & veteris quondam aevi Papiniano gloria fere pari aequalia esse iudicat, minoris luminis stellas, Ioannem Ludouic. Godfriedum ex Archontologia Cosmica, (p) Inuentario Sueciae, (q) Chronico Vniuersali, (r) Historia Antipodum &c. doctis notissimum, aut Ernestum Gothofredum, qui de Iure Confisso- riorum

(f) In adpendic. Chronologica subiuncta dem Christi. Jubel-Fest des Straß- burgischen Gymnasii p 245. sq. unde totidem postea verbis Henn. Wittenius in suas Ictorum vitas Decad. I. p. 85-88. inseruit. (g) Vit. clarissim. in re litter. viror. P. II. num XV. p. 73-81. (h) in Norit. Auctor. Iuridicor. p. 68. 69. Conf. Eiusd. Specim. II. Not. Auct. Iurid. p. 33. 34. (i) Diar. Biograph. Tom. I. qui Dionysii vi- tam & scripta ad A. C. MDCXXII. pl. S. 2. Iacobi ad A. C. MDC LII. lit. Ddd. 4. exhibet. (k) dans le Grand Dictionnaire Historique Tom. III. f. 54. col. b. (l) Le- xico Vniuersal. Tom. II. f. 410. a. (m) Theatr. Claror. Viror. de Dionysio quidem f. 1034. de Iacobo autem f. 1121. Adde tamen Geo. Beieri Norit. Auct. Iurid. p. 69. qui quae Freherus de Iac. Gothofredo habet, ea vix lectu digna, turpi etiam neglectu in scriptorum enumeratione ibidem omisso codicem Theodosianum, Com- mentarium ad R. I. tractatum de Salaris, & alia indicat. (n) Bibliothec. Vet. & Nou. p. 355. b. sq. 356. (o) V. eius Eponymolog. Critic. per Eyben. p. 396. 397. lit. G. (p) Quomodo in hanc Archontologiam A. MDCXXIX a Geo. Christoph. Heinio Francof. in fol. auctiorem correctioremque editam translata sint omnia, quae ha- bentur in Gallico opere: Les Etats, Empires, Royaumes, & Principautés du monde par le Sr. D. T. V. V. &c. ita ut carere, qui hac fuerit usus, isto facile possit, vid. Io. Andr. Bosius de Prudent. & Eloquent. Croil. comparanda §. LXXV. edit. ten. 1698. cura Geo. Schubart. p. 32. & Burcard. Gotthelff. Struv. Bibliothec. Historic. cap. XXXI. §. II. p. 771. (q) Inuentarium Sueciae oder Beschreibung des Königreichs Schweden Francof. A. 1632. in fol. perperam G. M. König. Ludonico Gotbfride tri- buit a Io. Ludou. Gothofredo diuerso. l. c. f. 355. b. (r) Titulum libri, editionem, & elogium vid. B. G. Struv. l. c. cap. VIII. §. X. p. 199.

DE CLARIS GODOFREDIS

riorum est A. MDCXXXI. commentatus, (s) aut Petrum Godofredum, cuius exstant de amoribus tres libri, (t) aut Theodorum denique Gothofredum, Iacobi fratrem, qui historiis innovit, (v) addere prolixè pergam?

Illud quoque arbitror haud esse necessum praemonere in limine sollicitè, ad nostrum adeo institutum non pertinere principes, Godofredi haecenus nomine claros, qui homines saltem celebrare eruditos, ne quis frustra hic Lotharingiae Brabantiaeque duces quaerat, induximus in animum. Quotusquisque est, qui nesciat, nisi aliena esset a proposito nostro res, plures (w) olim exstitisse ad imperandum natos Godofredos. Non iam testem Godofredum (x) adpellabo Danorum (y) regem, gestis cum Carolo M. bellis, quam historiam Helmoldus (z) consignavit litteris, famigeratissimum. Nec in scenam etiam

(s) König. l. c. f. 356. a. (t) König. l. c. f. 351. a. (v) L. Morer. l. c. Tom. III. p. 54. b. & ex Rigalt. in vit. Puteani König. f. 356. a. (vi) Exemplo sumto Godofredus Francorum, qui orientales dicebantur, veterum ab A. C. 571. usque ad A. 595. dux laudabili subditorum suorum Christi sacris initiandorum studio clarus, de quo Io. Hubner. Fragen aus der Pottischen Historie P. V. p. 608. Gothofredus comes Apuliae, Tancredi filius ap. eundem cod. libro P. III. p. 249. sq. Godofredus Holsatiae, quam ab A. C. 1068. usque 1106. tenuit, Stormariaeque comes, quem insequeretur latrones, ex insidiis tandem caesus, quem praeter I. Hubnerum c. l. P. VI. p. 367. sq. Chronica narrant Sclavorum Helmoldi & Arnoldi l. I. cap. XXXV. p. edition. Bangertin. praestantissimae 89. ex his Casp. Danckwerth. Neue Landes-Beschreibung Schleswig und Holstein P. III. cap. II. p. 175. b. sq. Gottfriedum comitem Hohenloicum, Gottfridum Roggensem, Godofredum electorem Treuvirenssem, Godofredos tres Barcinonenses sive Catalonienses comites, quorum omnium notitiam supeditabit memoratus Hubnerus, labens sciensque praeter eo. (x) Gotricum nominant Io. Hubner. l. c. P. III. p. 766. Sam. a. Pufendorf. Einleitung zur Historie cap. IX. P. I. p. m. 629. & Christoph. Schrader. Tabul. Chronolog. & Genealog. f. 6. (y) Sive Normannorum, nam Dani & ceteri, qui trans Daniam sunt populi, ab historicis Francorum Nortmanni vocantur, inquit Helmoldus adleg. Chronic. Sl. l. I. cap. III. p. 15. cum quo coniungend Lud. Morerii Dictionarium Tom. cit. f. 54. col. a. sq. (z) l. c. p. 15. & ex Io. Isaac. Pontano p. 17. conf. Io. Hubner. l. c. p. 766.

etiam ex Brabantiae (aa) ducibus Godofredum producam III eo potissimum notabili momento clarum, quod infans adhuc in cunis vagiens falci adpensus animum Brabantinis addiderit ad debellandos feliciter hostes, vnde Godofredus in cunis, *Gottfried in der Wiegen* victoriae huius dictus postmodum auctor fuit. (bb) Vnum ex iis, qui & purpuram simul gesserunt regis & nomen Godofredi, ante ceteros de Bouillon, quae Lotharingiae arx est, dominum nominabo, nulli vmquam militi virtute secundum, de antiqua Caroli M. linea originem trahentem, & cui plurimus inerat Carolus tam sanguine quam mente: *Wilhelmi Malmesburiensis* ita eum describere calamo iuuat. (cc) Huius quis non admiretur iure aut insignem fortitudinem, qua principatu relicto, institutaque in sanctam regionem expeditione eripuit animose barbaris loca Christi quondam praesentia illustrata, & possessoribus antiquis primo supra decimum labente saeculo restituit; (dd) aut raram in tanto fastigio, quam

B

repu-

(aa) *Brabantia, quae Lotharingia olim inferior siue Mosana fuit dicta, tres habuit summam Godofredos. V. Ioan. Iacob. Hofman. Lexic. Vniuers. Tom. II. f. 404. b. 405. a. Hubner. libr. c. P. II. p. 1132. 1134. sq. & L. Morerius. l. c. T. I. f. 486. voce Brabant.* (bb) *Lege de hoc Godofredi III. agnomine dissertationem, ut Io. Mollerus laudat Homonym, p. 865. prolixam, eruditam, & ordine digestam pulcherrimo, de Cognominibus principum, quam Francof. ad Viadr. A. 1684. (1683) excusam Io. Christoph. Becmanno debemus, theologo & polyhistori academiae eiusdem plane eximio cap. & § IV. p. 177. I. I. Hofman. in Lex. Vn. T. II. f. 405. a. Aug. Pfeiffer. Ebangel. Erquid. Stund. P. I. p. 53. Caluis. apud Tob. Magir. Eponymol. l. c. p. 396. Franc. de Mendoz a Viridar. Sacr. & prof. Erudit. l. I. p. 10. sq. Io. Sam. Adami Delic. Euang. P. I. p. 508. Hubner. loc. c. alios.* (cc) *ap. multae lectionis Iac. Dan. Ernst. Musaeus. Denkwürdigkeiten cent. II. p. 395.* (dd) *Rem totam plenius suis cum circumstantiis peculiaris narrat Torquati Tassi liber a Diterico von dem Werther/ indice G. Neumarck in Palmbaum p. 452. in nostram ex Italica linguam versus, ac sub rubro: Das erlösete Jerusalem Francof. ad Moen. 1626. 4to editus, Guil. item Tyrius Bell. Sacr. Guiberrus Gest. Dei per Francos, Baronius Annal. & quae herum*

repudiato regis & titulo & corona praeclare testatam suis fecit, humilitatem; (ee) aut pudicitiam, cui per omnem se vitam mente iuxta ac corpore addixit constanter; (ff) aut dignum eiusmodi principe, quo ipsi etiam inuicto parum cessit Herculi, robur; (gg) aut reliquas, quibus claram adeptus est apud posteros aeternamque nominis memoriam, virtutes. Mihi namque integrum hac quidem vice non est, de laudatissimo isto Godofredo praeter sequens, quod Salomo Schweiggerus Hierosolymae in templo Caluariae Golgathano obuium esse spectator ipse & ἀυτόπτης narrat, illius epitaphium adponere quidquam:

HIC IACET INCLYTUS DVX GOTEFRIDVS DE BOVLION,
 QVI TOTAM ISTAM TERRAM CVLTVI CHRIS-
 TIANO ACQVISIVIT, CVIVS ANIMA REGNET
 CVM CHRISTO. AMEN. (hh)

Demum & remouendos adhuc, vt eo consequar citius portum, & exitum inueniam orationis, merito existimo, quibus vno Godofredi praenomine plura insuper sunt indita praenomina alia, claros Godofredos. Quantus non eorum est numerus, qui istam veniunt referendi ad classem, quanta seges? Inter primos facile Hector esse Godofredus Massius potest, theologus Daniae ἐξοχώτατος, cuius quemadmodum mentione Noua nostra Litteraria passim splendescunt, ita scripta proxime omnia, quod

horum dedit compendium, Lud Morerius Diction. Historique Tom. III. f. 54. col. a quibus, si placet addendi Io. Luc Hofman. Lexic. Vni. T. II. f. 404. b. Aug. Pfeiffer. Evang. Erquickst. P. I p 2 Io. Hubner. Fragen aus der Polit. Historie P. I. p. 603. J. D. Ernst l. c. Arnoldus supplement. Chronic. Slav. Helmold. l. c. l. III. c. XI. p. 255. M. Car. Ortlob. diss. de Sepulchro Christi Vitemb. 1656. § XXII. Quos Mart. Liptenius Bibliothec. Real. Philosophic rit. Hierosolymitanae Expeditionis praeterea auctores f. 651. indicat. (ee) Ernst. l. c. Adami l. c. p. 31. sq. (ff) M. I. D. Ernst. cit. l. p. 417. (gg) Ernst. l. c. (hh) Reise-Beschreibung nach Constantinopel und Jerusalem l. III. cap. XXXI. p. m. 297. § I, I. Hofman, cit. l. f. 405. a.

quod promississe nos nuper sciunt eruditi, (ii) anno hoc, qui secundam optato inchoat decuriam, praesente inferi iisdem curabimus. Eiusdem, siue nomen respicias solum, siue cum nomine dignitatem, illustri Gothofredus Guilhelmus Leibniti generis est, Lipsiae suae & aulae Hannoueranae, imo Germaniae vniuersae honos, cuius luculentissima exstant in litteras omnes & sublimiores & elegantiores atque immortalia merita. (kk) Ex reliquis Gotfridus praecipue eminent Christianus Goetzius, praesulis patriae meae venerandi Georgii Henrici frater germanus, senator Lipsiensis amplissimus, nec iuris tantum, sed humaniorum quoque studiorum, quid? quod Graecarum, pariter litterarum, quam sibi docta integri quadriennii peregrinatione acquisiuit eruditionem, ad ἀκμὴν scientissimus; (ll) Ioannes Gottfriedus Olearius, (mm) antistes in comitatu Schwartzburgico Arnstadiensis ob Abacum in primis Patrologicum summa hodie in laude vbique positus; (nn) Iustus Gottfriedus

B 2

friedus

(ii) *A. MDCCVII. Nouembr. p. 341. sq.* (kk) *Encomio Io. Mollerii Diatrib. de Helmolde Sc. Historico-Critic. § XXXVI. Plura enim in laudem eius Noua acque Litteraria Germaniae, speciatim A. MDCCIII. Mai. p. 173. ac Acta Eruditor. habent, quae crebrius obseruationes ipsius Sc scripta non siue praefamine honoris recensent.* (ll) *De vita Sc scriptis Goetzii V. Noua Litter. German. Ann. cit. Octobr. p. 379. 380. Sc passim.* (mm) *Probe distinguendus ab altero Ioann. Gottfried. Oleario, Ioannis II. Olearii patris sui filio, Burgensium supremo Superintendente, cuius in Memor. Theologor. renouat. praeceptoris olim nostri honoratissimi Henr. Pippingii p. 27. Henr. Ionath. Werenbergius meminit. Reinh. certe Henr. Rollius, nouissimi de Eruditio Climacterico maximo denatis ad magnif. Io. Fecht. Schediasmat. editor confudisse nostrum quodammodo videtur cum eius filio Ioann. Christoph. Oleario, dum, quam hic V. D. ministri Sc bibliothecarii apud Arnstadienses dexterrime spartam sustinet, hanc patri illius per quemdam memoriae lapsum p. 29. adsignat.* (nn) *Elegantis huius libelli, A. 1673. Ienae excusi, quem Dan. Hartnaccium mirandum est suo velle auctori eripere, Sc nescio cui Ioanni Oleario adscribere, quaedam hic ex pluribus si sunt adicienda elogia, mitto te hac vice ad*

Io.

friedus Rabenerus, Misenensis quondam gymnasii rector, Amoenitatum Historico-Philologicarum, quarum summam Acta Eruditorum Lipsiensia continent, (oo) Decadibus inclutus; Gotfridus Nicolaus Ittigius, quam in theologia Thomas frater insignem famam possidet, eandem in iure, quod proficitur publice Lipsiae, celebritatem nactus; (pp) Georgius Godfridus Suendendorfferus, V. I. D. & Lipsiensis aduocatus consulti-
tissimus, die XIX. Iun. A. MDCC, quum opera adfecta, interque ea augmenta tractatus Goldbeckiani de Gerada, nec non vitas Ictorum praelo propediem committere in destinatis haberet, morte praematura defunctus; (qq) Ioannes Gotfriedus Bergerus, & Paulus Gotfridus Sperlingius, medici ambo Vitembergen-
ses, principumque archiatri, vt pauci, praestantes; (rr) Vterque Sebastianus Godfridus Starckius, theologus alter & ecclesiae Freibergensis olim ephorus eximius, alter ex conrectore Berolinensi L. L. O. O. in academia Gryphiswaldensi doctor multa eruditione & orientalis litteraturae gloria clarissimus; (ss) Gotfriedus Christianus Bofius, SS. Theol. D. & Lipsiensis ad ann. quo exsequialem ei fermonem Io. Vlric. Mayerus habuit, emortualem 1671 aedis Thomanae archidiaconus scriptis quibusdam

Io. Andr. Bofii Introduction. in notit. Scriptor. Ecclesiast. p. m. edit. in 8vo. 68. Io. Möller, Homonymoscop Sect. II. cap. VII. § XCIII. p. 703. G. M. König, Biblioth. V. & N. f. 287. a. Henr. Meibom, Additament. ad Val. Henr. Vogler, Introduct. in notit. bon. Auct. p. 186. Sever. Walth. Sluter, Propylae. Histor. Christian. Sect. II. p. m. 107. &c. (oo) A. MDCXCV. Marr. p. 140. sqq. (pp) De eo non vno loco Noua consule Litterar. German. (qq) Ex programmat. academ. Lipsiens. publ. nec non summe reuerend. Th. Ittigii Reidy-Predigten P. II p. 723. ubi & digna lectu parentatio, qua iusta ei persoluit, quem modo nominari, Gottfr. Christ. Goezius p. 752. sqq. occurrit. (rr) V. iterum Nou. Litter. Germ. diuersis locis. (ss) Biographiam horum commodiori, quando de abauo meo, Casparo Starckio, Eileburgensium primum Superintendente dabitur in posterum commentandi occasio, tempori referuo.

busdam insignis ; (tt) Godofredus Ferdinandus de Buckisch, Andreas Godofredus Ammon, Ernestus Godofredus Heysius, Joannes Godofredus a Dieffeldorff ; & quot non praeterea? Haec inquam quae adtigi haecenus, & id genus plura amplam possent facile subministrare nobis, si ferret nostra intentio euagari paullulum, dicendi ansam, vastissimumque quasi quemdam aperire campum. At enim vero quibus nos circumscripsimus ipsos limitibus, extra eos efferre pedem aut exspatiari temere quemadmodum religioni ducimus, ita qui huic conuenient loco, praestat iam in conspectum claros Godofredos proferre : Quod isto a nobis, ne ἀμετάδοτος ἔσται ἡ ἀλήθεια plane procedat haec commentatio, ordine fiet atque serie, vt quos theologia habet hoc nomine conspicuos, contemplari illos primum, inde ad iureconsultorum scholas progredi, tum inter medicos quoque horum obseruare aliquos, & postremo philosophis non minus hanc vindicare gloriam maxime nobis videatur esse consultum.

Itaque non vllis puto mihi vtendum, quibus me defendam, verbis, quod agmen iubeam nunc ceterorum ducere Godofridum (Goffridum communiter alii adpellant) Vindocinensem. Praeterquam enim quod sua se auctor hic commendet ipsum fatis vetustate, inter antiquiores retro saeculi a nato seruatore duodecimi scriptores, qui Rob. Bellarmini, (uu) cum Io. Geo. Lairizio, (ww) Gerard. Meiero (xx) pluribusque calculus

B 3

(tt) *Henn. Witrenius D. B. T. I. ad A. C. 1671. lit. Eccc. 2. b.* (uu) *de Scrip-
torib. Ecclesiast. p. 173. edit. in 4to, quae Coloniae A. 1684. continuatione Andr. de
Saussey auctor prodit.* (ww) *Synops. Histor. Ecclesiast. p. 380. & 391.* (xx) *Bi-
bliothec. Theol. contract. l. I, cap. XII. p. 107.*

lus est, collocandus, facit etiam illud eminens viri in ecclesia Romana, cuius abbas & titulo S. Priscae ab Urbano II. creatus cardinalis ad Honorii vsque II. papae extrema tempora vixit, & singularis dignitas. (yy) Patriam quidem ei Andegauensem fuisse urbem annales nobis nunciant historici; scriptorum vero etiam, quibus adseruit nomen suum ab obliuione, & clarorum Godofredorum catalogo intulit, quemdam si quis gestiat hic legere recensum, ei memoratus modo pro me Bellarminus faciet fatis, Godofredi huius quinque epistolarum libros cum opusculis quindecim & duodecim sermonibus (zz) cupido istarum rerum lectori indicans, vniuersim Parisiis Iacobi Sirmondi Loiolitae (aaa) opera anno MDCX. excusos. (bbb)

Proximus statim Vindocinensi Gottfridus eat Varaglius, Buscanus Pedemontanus, siue merita libeat perpendere, quae voluit extare in rem pontificiorum sacram, siue religionis fideique, quam professus est initio, Tridentinae communionem non

(yy) In recensione Historico-Critica librorum, qui ad rheologiam spectant, quae veterum, quae recentiorum, Unschuldige Nachrichten / vt vocantur, von alt. und neu. theol. sachen / dicitur propterea der grosse Mann im Pabstthum. A. 1702. I. Contag. p. 19. (zz) Guil. Caue loc. mox citand. 18 habet opuscula, Sermones 15. (aaa) Reperiuntur etiam opera Godefridi Vindoc. impressa in Bibliothec. Patrum Tom. XXI. P. 1. Manuscriptam vero quamdam illius epistolam de vita Roberti, de Arbrissello, fundatoris ordinis Fontis Ebraldi dissoluta, huiusque *de Sev-Ticy* ex Baylii Dictionario Historico-Critic. cum nonneminis super ea ad Baylium dissertatione apologetica (Dissertation Apologetique pour Robert d'Arbrisselles) Antwerp. 1701. in suo pl. 20. vid. Unschuld. Nachridt. l. c. p. 16-19. quo pertinent quoque ea, quae Natalis Alexander in *Histor. Eccles. Saecul. XI. & XII. P. II. Diff. V. disputat*, citatus a Seuer. Walth. *Sluter. l. adleg. p. m. 18.* (bbb) De Godofredo hoc possunt de cetero evolui Io. Gerhard. *Patrolog. p. 548. Io. Gottfr. Olear. Abac. Patrolog. p. 180. Lud. Morerius le Grand Dictionnaire Tom. III. f. 35. col. a. Guil. Caue Histor. Litterar. Scriptor. Eccles. f. 640. ed. Lond. Ioan. Hallerword. Bibliothec. Curios. p. 109. a. König. Bibl. V. & N. f. 351. b. Labbaeus, & alii.*

non illi multum postponendus. Quam gratularer impense mihi, quos coepit non ita pridem ordines exponere monasticos & clericales magnificus Io. Frid. Mayerus, (ccc) illorum pertexere eo vsque catalogum si haectenus voluisset, vt inuenire in eo Capucinatorum quoque quamdam notitiam licuisset, quorum vtrum haberi auctor Godofredus noster recte debeat, dubitandum nobis nullatenus est, quin praefidiis vtrinque sit ad decidendam litem & iudicio abunde instructus. Ioannes certe Wolfius fundatorem huius fuisse ordinis ita in praeclaro Lectionum Memorabilium opere ponit extra controuersiam, vt annum etiam huic facto adsignare MDXLIX, quo Iesuitarum inuecta in orbem ab Ignatio societas nondum duo compleuerat lustra, nullus vereatur. (ddd) Ad Wolfum Io. prouocat etiam Colnerus: (eee) vtrique sua sententia Rudolphus accedit Hospinianus. (fff) Secus autem Io. Henric. Hottingerus facit, (ggg) praeter Godofredum Varagium gloriam huius instituti monastici Bernhardino modo Ochino, modo Matthaeo Bascio, Vmbro, (hhh) adscribi ab aliis adfirmans, ipse interim suspendens iudicium, certique nihil definiens. Quidquid huius sit, ad agnitionem erroris peruenisse postremo Varagium, Geneuam ex itinere, quod in Gallias papae legatum Carafam comitaturus susceperat, profectum, & prioris vitae genus abiecit, quae ipsum res in capitis adduxit discrimen, ignisque subire supplicium, carceri a suis inclusum Taurini coegit, in illo consentiunt tantum non omnes.

Ad

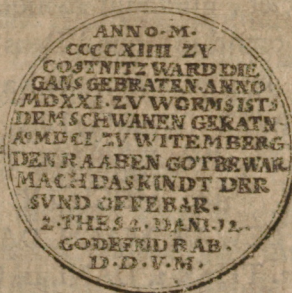
(ccc) *Programmata gemino inuitatorio ad Andr. Ritteri tum lectiones cursorias, tum disputationem inauguralem, Gryphisw. 1706.* (ddd) *Tom. II. Centenar. XVI. f. m. 560. ed. 1671.* (eee) *Chronologia Papatus, p. 317. sq.* (fff) *Castigatus eo nomine & reprehensus a Baylio. V. Unschuld. Nachricht. A. 1707. I. Ordnung p. 64.* (ggg) *Histor. Ecclesiast. N. T. Saecul. XVI. f. P. V. p. 505. sq.* (hhh) *Cui subscribit etiam Io. Andr. Schmid, Compend. Histor. Eccles. p. 433.*

Ad Godofredum nunc Ambianorum quondam praefulem
 ut promoueam pedem, pontificiorum in caussa est, quo diuum
 illum quotannis suspiciunt, cultus atque veneratio. Sanctitatis
 isti, quae supra vulgus adscendat, singularis laudem Romanus
 adserit martyrum liber, a Caesare primum Baronio idiomate
 latino adornatus, indeque in vernaculam per Conradum Vette-
 rum conuersus dialectum: (iii) post hunc vero etiam ne ple-
 nior paullo de vita illius actisque desideretur amplius cognitio,
 & Laur. Surius, Ioann. Molanus, Claud. Robertus, fratres Sammar-
 thani vastis, quibus sanctorum complexi sunt singuli res gestas,
 effecerunt voluminibus, & suo idem labore in Dictionario Hi-
 storico Ludouicus pariter ex his praestitit Morerius. (kkk)

(ccc) Non paucos habuit adhuc papatus praeter eos, quorum
 meminimus hactenus, nec ignobiles prisca aetate homines, quos
 in censum referre clarorum Godofredorum nil foret negotii,
 amplissimis plerosque muneribus sacris illustres, modo non im-
 plere iis paginas, quod liberali iam ab aliis manu factitatum no-
 uimus, (lll) & animus nobis & voluntas deessent. Missis pro-
 inde tantisper & sepositis pontificiis, quibus, quod *πρωτοκλισίαν*
 adfectent libenter, hanc fecimus gratiam, ut primo prodirent
 conspiciendi loco, non minus celebre excipiat eorum cohortem
 Godofredi Rabi nomen, dignum quod suam hic inueniat ante
 reliquos vicinam istis sedem. Neigenstadii is in Franconia,
 quod Neostadii est ad Salam oppidum, editus, annis aetatis
 duodeuiginti exactis monasticae se totum Herbipoli transcripse-
 rat vitae. Initiatus postea Freisingae in Bauaria sacrifulus, or-
 dinique,

(iii) *Ad diem 8. Nouembr. p. 186. b.* (kkk) *Tom. III. p. 54. col. a.* (lll) *De-
 nuo Vid. Morer. l. c. f. 34. col. b. & f. 35. col. a. b.*

dinique, qui ab Augustino traxit denominationem, peractis Monachii missae sacris, concionator datus, admiserat paulatim ad animum propius veritatis euangelicae lucem, mutataque cum pristino Pragenfi domicilio mente, detestatus abominanda Babylonis Romanae βδελύματα Vittembergam accesserat, urbem illam Saxoniae, cui a reformationis primordiis immortalis adhaeret gloria. Memoriam ergo tantae conuersionis propagaturus ad posteros chalcographorum aliquis (mmm) duos excuderat numos, quorum utriusque confestim ex viro clariss. Christiano Junckero erit haud dubie venia, si ἐκ τῆς ὑποῦν audeamus cum vberiore explicatione subiungere;

C

In

(mmm) Nomen artificis Noribergae tum degentis Valentinus est
(πολυμα-

In superiore prioris numi parte adparent anser & cygnus, Huffum & Lutherum qui indigitant, sese respicientes; in inferiori autem coruus (index nominis Godofredi Rabi) qui pedibus insidet libro missali, cui imposta est triplex corona pontificis; ad latus eius tres templi tures, bulla cum sigillis adpensis, labarum sacrum, & crux trifurcalis, qualis archiepiscoporum esse solet. Subtus: CUM PRIVI. C. in margine: VND DER KONIG WIRD THVN WAS ER WIL VND WIRD SICH ERHEBEN VND AVFWERFFEN WIDER ALLES WAS GOTT IST. DANIELIS 12. 2. THESSALONIC. 2. id est: Et Rex faciet, quidquid lubuerit, extolletque sese & insurget aduersus omne id, quod Deus est. In auerso numi latere haec visitur inscriptio Germanica: ANNO M. CCCXIII. ZV COSTNITZ WARD DIE GANS GEBRATEN. ANNO M. DXXI. ZV WVRMS ISTS DEM SCHWANEN GERATN. Ao. MDCI ZV WITEMBERG DEN RAABEN GOT BEWAR MACH DAS KINDT DER SVND OFFEBAR. 2. THES. 2. DANI. 12. GODEFRID RAB. D. D. V. M. id est: Anno 1414. Costnizii assabatur anser, (nempe Huffus.) 1521. bene cessit negotium cygno; (nempe Luthero;) 1601. Wittebergae

(πολυμαθής ὁ ἡμεῶν Ἰω. α Μelle in Syllog. Thaleror. Imperial. p. 96. *Vtricum manu*) Maler, de quo etiam proinde ultimas utriusque numi litteras: D. D. V. M. esse accipendas, ut sensus sit: GODEFRIDO RABO Dicat Dedicat Valentinus Maler, ipse Chr. Iunckerus putat, multo quidem rectius, quam antea interpretatus istas cum Schlegelio fuerat: Doctor, Diuini Verbi Minister; vel ex mente aliorum: Der Doctor Von Munchen, quibus prioribus explicationibus singulis posteriores merito has cogitationes praefert. Vid. eius Vit. Luther. Numis atque iconibus illustrat p. 279. huiusque libri versionem Germanicam, quae A. 1706. sub nomine des gülden und silbernen Ehren-Gedächtnisses Lutheri lucem publicam adspexit. p. 363. in not.

tebergae coruum (nempe Godofredum Rabum) conferuet Deus faciatque palam filium peccati. Alter numus minoris est moduli, refertque eandem cum priori imaginem, inscriptionem vero paullo aliam & huius quidem tenoris: ANNO 1414. ZV COSTNITZ DIE GANS GEBRATN WARD. Ao. 1521. DEN SCHWANEN ZV WVRMS GOT BEWARDT. An. 1601. GEN WITEMBERG GEFLOGEN KAM EIN RAB, WELCHER OHN ALLE SCHAM, SEIN HESLICH GSCHREI VERLASSEN HADT, ITZT LIEBLICH SINGT DVRCH GOTES GNAD. GODEFRID RAB. D. D. V. M. id est: Anno 1414. Costnizii affabatur anser. Anno 1521. cygnum Wormalii tuebatur Deus; Anno 1601. aduolabat Wittebergam coruus, qui nullo ideo pudore suffusus horrifonam deseruit vocem, suae melos nunc decantans per Dei gratiam. (nnn)

Godofredum placet succedere Godofredo Rabo Cundisium, non Ienae solum suae, quam docendo egregie academiam ornauit, sed cui editis insuper ingenii monumentis inseruit, orbis qua patet, litterarii vniversi lumen clarissimum, fulgidissimum. Quo minus huius hac vice theologi depraedicem prolixiori commentatione publica officia & vitam tantum non integram, suadet, quam ex proprio referentis ore, vt est in me indignum mira comitate, adornari a Geo. Henr. Goetio, viro encomio omni longe superiore sum edoctus, proditura propediem illius cum Lucae Lossii, Simonis Pauli, Geo. Stampelii, Lucae Pollionis aliorumque vitis biographia. Nec pauca

C 2

ibi

(nnn) *Vit. Luth. l. c. p. 277-280. ubi cui volupe est de God. Rabo legere plura, carmen etiam iconi Rabi additum cum mentione Gretseriani in numismata adducta commentarii, vt de eius vel ita melius constet persona, inueniet.*

ibi nec vulgaria de Cundisio nos esse habituros, (vtinam negotiorum moles egregium non sufflaminet propositum!) quis nisi cui exquisita auctoris diligentia & eruditio sunt ignotae penitus, ambigat? Id, vt ἀσύμβολος hinc ne exeam plane, strictim tantum dicam, postquam Misniae eum oppidum Radeberga exspirantis saeculi XVI anno XCIX die Septembr. XI exposuerat in lucem, pastoris primum Geringswaldensis muneri fuisse admotum, inde ad Leisnicensem, Ossiensensem ac Martisburgensem transiisse ephoriam, demumque Salanae vbi academiae doctor sacrarum litterarum ac interpres solidissimus aliquamdiu nominis sui impertitus fuerat gloriam, ictum in ipsa concione apoplexia anno aetatis LII, qui Christi est MDCLI praemissa in vitam alteram vtraque coniuge, scriptis autem quam plurimis relictis decessisse. (ooo) Cetera de Godofr. Cundisio momenta, eaque paullo specialiora Paul. dabunt Freherus, (ppp) & Henn. Wittenius, (qqq) quique non ita pridem in pari argumento suum testatus est de doctis bene merendi conatum, vtroque recentior, Io. Caspar. Zeumerus. (rrr)

Venio ad Godofredum Meisnerum, quem virum dum dico, theologum dico in ecclesia, cui ornamento existit singulari, post alios neutiquam omittendum, aut praetereundum. Quod si in laude poni Timothei a Nepote (sss) merito potest, accepta a maioribus gloriam multis eum auxisse virtutibus, eodem cur Meisnerum quoque commendandum putem nomine, claritatem parentum aemulatione virtutis animique magnitudine
vel

(ooo) V. Concionem Io. Musaei D. P. P. funebrem God. Cundisio habitam.
(ppp) Theatr. f. 557. (qqq) Diar. Biogr. T. I. ad A. C. 1651. (rrr) Vit. Professor.
Theologor. ienens. omnium p. 175-177. (sss) In vita eius cap. I. statim ab init.

vel supergressum vel imitatum, rationes sunt in promptu non omnino nullae. Pater ei obtigerat Balthasar, tantus calamo Matthiae Hoe, (ttt) vt intellectum, sapientiam, eloquentiam filii planam, & minime contortam perspicuitatem, modestiam, & quod caput est, pietatem collaudent magnates, celebrent principes, extollant vniuersitates, admirentur ecclesiae, & populosae ciuitates: matrem venerabatur Magdalenam Ludouici Perfonii, IC. pariter in Saxonia famigeratissimi filiam. Horum non degenerem se esse prolem, aliquot statim post natiuitatem, quae Vitembergae A. MDCXVIII idibus Nouembr. accidit, comprobabat annis, institutionis praeceptorum suorum Iac. Welleri & Ioann. Sperlingii maxime capax; augebat vero etiam de se sensim egregiam spem, anno aetat. sexto & decimo patriae academiae insertus ciuium numero, biennioque post non quemadmodum multi, qui septem artium salutantur magistri, nondum earum discipuli, prima ex merito lauro decoratus. Quidquid vel philosophia interiori sinu reconditum, vel theologia habet, eorum tum ille nihil intentatum, nihil imperuestigatum relinquebat, quin solertiam vbique suam, & quos audiebat, & quos auditores fouebat, in omni scientiarum genere clarissime testaretur. Iamque praemia, quibus se dignum specimen publico non vno ostenderat, tempus erat capeffere. Non ordo solum philosophicus collegam sibi vendicabat illum, non theologia modo supremum ei, quem dare potest titulum A. MDCXLIII deferebat. Vix vacare Iessenensis inspectio ecclesiae coeperat, quum huic iste dignitati prae aliis par iudicatus

C 3

obeundae

(ttt) Ap. Io. Andr. Quenstedt, *Ethic. Pastoral. mon. VII. p. 69.*

obeundae a Mart. Caselio, Superintendente Generali Alteburgico, antistes eius coetus constitueretur, non dimittendus hinc, qua deuinxerat sibi docendi dexteritate omnes, nisi Haynenfis eum senatus A. MDCXLIII suae euocasset dioecesi praeficiendum. Nil sigillatim de reliquis memoro, quibus aliae eum destinauerant vrbes, si voluisset sequi, muneribus grauissimis, amplissimisque. In officio, cui defuit numquam, qua fuerit industria atque studio; in coniugio, cui trina dedit vice operam, qua fide & amore; in vita omni, cui ad A. MDCXC superfuit, qua pietate, eruditione, iustitia, loquatur, qui sermonem ei vltimum habuit, ipse non ita pridem Meisnero in caelis triumfanti adfociatus electoralis in Saxonia aulae protecclesiastes Sam. Bened. Carpzouius. (uuu) Hoc debemus virtuti tanti theologi, quae Senecae de virorum bene meritorum post fata quoque perennante fama prudens est adfertio, vt non praesentem solum illum, sed etiam ablatum e conspectu colamus. (www)

Duos, eosque insignes maxime celebritate nominis protulit familia Oleariana Godofredos, alterum ereptum iamdum orbi, cui profuerat, erudito, alterum in eius decus ac emolumentum nostra etiamnum aetate saluum adhuc & supersitem. Quapropter propositi mei nimis sum immemor, si accersere huc illos pariter, & satisfacere, quae praedicantur apud omnes, ingenio eorum, doctrinae, rectissimisque studiis nolim. Magnus omnino & gloriosus ecclesiae praeful fuit haud abs re propterea Hieronymo comparatus a Io. Bened. Carpzouio Godofredus ille Olearius, qui calendis natus Ianuariis anno saeculi elapsi quarto

(uuu) *V. Henr. Pipping. Memor. Theologor. renouat. Decad. III, p. 354-363.* (www) *Ap. Ad. Clarmund. l. c. P. I. p. 85.*

quarto patrem suspexit Ioannem in binis quondam academiis
 Regiomontana atque Iulia publicum doctorem, sacrorumque
 postremo apud Halenses vel gratia, vel dignitate, vel scriptis,
 vel auctoritate antistitem venerabilem. Non tam hoc in ipso
 laudo, quod parentibus fuerit editus sui ordinis spectatissimis,
 quam istud & admiror, & celebrare fatis ut fas est, non possum,
 quod horum solentur adeo sit sequutus in iis, quae ad virtutem
 pertinent, rebus vestigia. Erant ei, qui bonis litteris imbuerent
 iuuenem, Aeschardus atque Euenius praeceptores. Istorum
 praeclara diuinaque indole ita aut arripiebat celeriter informa-
 tionem, aut anteuertebat, ut Ienensem mox academiam, ex
 hac Vitembergensem, ex utraque Lipsiensem adire, & non ma-
 gistrorum solum suorum Maioris, Gerhardi, Himmellii, Mei-
 sneri, Balduini, Martini, Roberi, Lyseri, Hulfemanni, Hoepf-
 neri scholas frequentare, sed & aliis magister ipse aperire im-
 probo studio potuerit. Quid mirum inde, optimis institutis ac
 factis suis ad gloriam quotidie contendenti certatim honores
 abs theologorum perinde ut philosophorum facultate fuisse col-
 latos. Immo ut intelligere eo quoque magis liceat, quam traxe-
 rit in sui amorem Godofredus noster animos hominum, semestre
 nondum in diaconi Vitembergensis officio exegerat spatium,
 quum permota ciuis sui excellenti doctrina ampliore patria col-
 locandum iudicaret loco, templi primum Halensis Vriciani, post
 Mariani pastorem denominatum, atque vrbicarum ecclesiarum
 superintendentem; quam ita administravit sancte ultra quinque
 annorum decades ad mortem vsque spartam, ut ex gemino cum
 Anna Wogauia & Elisabeta Schaefferia coniugio liberorum
 septem pater, nepotum viginti trium auus, pronepotum quatuor
 pro-

proauus factus, longe etiam plura transmiserit ad posteritatem egregia industriae suae ac pietatis specimina, theologi vbiq̄ summi, & sacrarum litterarum scientia praestantissimi ab aequis quibusque rerum aestimatoribus clarum nomen consequutus. (xxx)

Alter ex splendida Oleariorum gente nostrum clarorum Godofredorum catalogum noua accessione aucturus Godofredus est Olearius, Ioannis III filius, Godofredi modo memorati nepos, patris sui rara admodum felicitate in academia Lipsiensi collega hodie, Graecarumque, quas profitetur, litterarum callentissimus. Quando ad hunc virum verba adplico Pauli Manutii, Carolo Pisaurio, Leonardi filio ita scribentis: Quam tibi nasci mi Carole contigerit ex ea familia, in qua semper verus honor & splendor virtutis enituit, nihil debes humile cogitare, nihil obscurum aut inane, excelsa petat animus tuus, ampla, illustria, plena dignitatis & gloriae: (a) videor mihi, qui ista facto ipso referat, eo quippe adspirans, quo maiorum eum suorum exempla vocant, luculentum in Godofredo illo deprehendisse aliquod documentum. Quae est enim quaeso res, qua vtilem se non demonstret reipublicae litterariae ciuem, nouumque inferre in familiam suam decus retenta praeclara laudis expetendae exercendarumque artium optimarum consuetudine gestiat? Ab ipso habemus, quae historiam philosophicam adiuuant non parum, argumenti varii plurimas dissertationes, tanta elaboratas adcur-
ratione,

(xxx) Ex *Henr. Pipping. l. c. Dec. I. p. 41-65. cum quo coniungend. ipsius Godofr. Olearii Halygraphia Topo-Chronologic. adpend. plag. Uuun b. sq. H. Witren. D. B. T. I. ad. A. C. 1685. Reinh. Henr. Rollii schediasm. de Erudit. Climacterico maxim. denar. p. 28. sq. 8. G. M. König Bibl. V. S. N. f. 587. a. Sc. (a) Praefat. in epistol. ad Attic. subiunct. eius epistol. p. m. 652.*

ratione , vt impetrare ab omnibus adplausum haud difficulter queant : (b) habemus loca noui foederis bene multa commentario quasi quodam inlustrata , explicata. (c) Et quid non habituri aliquando erimus , si Philostratum legere notis ipsius & animaduersionibus castigatum , quo se procul dubio opere eum esse qui est , palam faciet , hoc est , doctrina atque ingenio singulari praeditum , propedi em licuerit ? Scilicet quemadmodum veterani venatores ceruum ex impresso vestigio dignouerunt , ita docti ex scriptione virum , satis iam in hoc negotio est dixisse cum Iusto Lipsio , (d) vt qui sibi ipsi praeco est , cumulare multa in eius laudem , quod iis solet esse solemne , quibus absque suspensa hedera non venire vinum metus est , nihil adtineat in praesenti.

Post duumuiros hos Olearios , quorum nulla dies exstinguet nomina , nulla obscurabit vmquam obliuio , prodeat Godofredus Henschenius , e societate Loiolae , quae Iesu nomen vsurpat , theologus , a religione quidem adspersabilis merito mihi , sed magnam tamen , vt reticere hoc loco commode non debeat , adeptus famam atque existimationem. Si nullo is sibi alio obstrinxisset eruditos beneficio , quibus se tamen pluribus praeterea satis probauit laudatissimis scriptis , (e) vel ob solum , ex quo Actis Sanctorum edendis socias cum aliis admouit ma-

D

nus,

(b) *V. Nou. Litterar. German. passim.* (c) *Irerum Nou. Litter. Germ. A. MDCCIV. Aug. p. 295. It. Octob. p. 378. § alibi.* (d) *Centur. I. Epistol. ep. 45. p. m. 57.* (e) *Possunt ea legi ap. Witten. Diar. Biogr. T. I. quaternione T t t. b. col. a. § ex parte Io. Halleruord. Biblioth. Curios. p. 108. b. Reinh. Henr. Rollium Sched. de Erudit. climaetico max. deuat. 1707. p. 23. G. M. König. Biblioth. V. § N. f. 391. a. Speciatim elegantissimam vocat eius de tribus Dagobertis dissertationem , qua eosdem bene distinguat , eorumdemque gesta exponat , Burc. Gotth. Struu. Bibliothec. Historic. c. XIV. § VIII. p. 313.*

nus, incredibile eius studium habituros eos non est negandum, quo ipsi nomine plurimum ferant in acceptis, plurimum se fateantur debere. Gratias suo quisque loco habeant, qui peculiaribus antehac libris diuerforum gesta sanctorum emiserunt in lucem, & a tenebris, quibus iacebant inuoluta, adseruerunt, a celeberrimis Actorum Lipsiensium collectoribus numero fere innumero nominati. (f) Tam eos, quotquot sunt, praeclaram impendisse diligentiam, huic ut possit equiparari memorabili instituto, aut cum eo componi, in eo consentientes facile habebō vniuersos, quando sustineo ire incipias. Quid est, rogo te, in his sanctorum vitis neglectum, si religionis excipias praeiudicia, ut inire abs omnibus gratiam summa concinnatae *αὐτοβία* non possint? Siue attendas ad auctores, qui huic insudarunt negotio, varios, ante Godofredum Henschenium, egregie Latinis, Graecisque litteris ac theologicis disciplinis eruditum, (g) Ioannes elucubrandos istos annales, orsus est Bollandus, eruditione non minus, quam ille & eloquentia insigni instructus, post vtrumque Daniel continuauit Papebrochius, Franciscus Baertius, & Conradus Ianningus, qui ita suas singuli impleuerunt communi consilio partes, ut quam optime defuncti officio sint citra controuersiam dicendi. (h) Siue ordinem intuearis huius laboris, & quae in illo obseruatur, aptam dispositionem, haec tomi est cuiusque concinna facies, ut qui sanctis emor-

(f) *A. MDCLXXXIII. M. Ianuar. p. 5-7.* (g) *Elogium hoc est Actorum, quae modo nominauimus, Lipsiens. l. c. cui geminum est Combesii virum eum pariter salutantis eruditum ap. Hallernord. cit. l.* (h) *Videantur Acta Erudit. Anni dicti p. 7. sqq. itemque A. MDCXCVI Nouembr. p. 500. Add. A. MDCLXXXIX. Febr. p. 58. S. Seu. Walib. Sluter. Propylaei Histor. Christ. p. 125.*

emortuales sunt dies, in hos reponantur initio *ii*, acta deinde ipsa stilo, quo conscripta sunt primum, suo exhibeantur, hinc prolegomena sanctorum quorumvis patriam, aetatem, cultum, reliquias inlustrantia praemittantur, mox adnotationes subiiciantur variaequae lectiones, tum epitome, quam summaria vocamus, copiosius dicta in nucleo quasi referens sistatur, demum adpendix, in quam coniiciantur omissa, subsequatur, & index postremo septuplex concludat, idemque locupletissimus. (i) Siue ad stupendam denique argumenti deuenias amplitudinem, in tantam iam excreuit, & tam immensam illud molem, vt mensis solus Ianuarius binis A. MDCXLIII editus in folio voluminibus, mille exponat centum & septuaginta memorias sanctorum, ne Februarium A. MDCLVIII tribus absolutum tomis, Martium A. MDCLXVIII totidem ^{omnino} tomis excusum, Aprilem A. MDCLXXV eadem magnitudine luci datum publicae, Maium A. MDCLXXX, A. MDCLXXXV, A. MDCLXXXVIII septem inclusum tomis, Iunium A. MDCXCV in quatuor tomos digestum, quique vel prodierunt iamdum amplius, vel expectantur adhuc in posterum, longius menses recitem. (k) Adeo prorsum abs re maculam adspargere, cui strenue promouendo immortuus A. MDCLXXXII d. XII Septembris (l) est Godofredus Henschenius, augusto huic operi, & ob labefactatam in eo ordinis sui antiquitatem sinistris insultare cauillationibus, libellisque criminosis Carmelitae sunt conati, (m) vt immortalem

D 2

potius

(i) denuo V. Acta Erud. MDCLXXXIII. Ian. p. 8. sq. (k) Zach. Grapins de Menaeis & Menologiis Graecor. Rost. 1697. p. 21. cum Act. Erudir. II. ce. (l) ipso anno climacterico maximo V. R. H. Rollius l. c. Act. Erud. A. MDCLXXXIII Ian. p. 12. & Witten. l. c. (m) Scriptorum, quae opponere Actis Sanctorum nil erubuerunt patres Carmelitae, eorumque praecipue in Belgio provincialis Sebastianus

potius reportasse Henschenium iuxta cum ceteris gloriam oporteat ex Henric. Meibomio (n) confiteri, cuius inter alia aliorum (o) infinita elogia tanto in praesenti libentius vnus adlego auctoritatem, quanto magis acquiescere me illa tuto posse, non egere autem pluribus praeterea testimoniis satis sum superque apud animum meum persuasus.

Forte nunc expectant a me, qui Godofredum Arnoldum in deliciis habent, eiusque imprudenter velut sputilingae dicta promiscue omnia tamquam oracula exosculantur, vt eum pariter claris hic Godofredis adnumerem. Quod vtinam salua, ex quo diuinam veritatem iuit pessime conculcatum, & in errores prolapsus est, haereticis ne quidem ipsis condonandos homo intra ecclesiae purioris pomoeria natus, (p) praestare religione possim. Ita enim mea habet sententia, quos sincerae pietati virtutique deditos esse constat, illorum vt neminem vnum sua cupiam fraudari laude, quin publica potius vitae existimem recensione colendum. At quam iste male suae consuluit famae, machinas subinde disponens aduersus coetum orthodoxum, fanaticorumque operoso defungens contra patrocinio, qui ne-

farius

basianus a S. Paulo, tantum non omnium catalogum texunt Erudiri Lipsiens. in Actis suis A. MDCLXXXIII Ian. p. 13. Mart. p. 128. A. MDCXCVI Mart. p. 132. Nouembr. p. 500. 501. quorsum & vident. ducum eheu! quondam Saxoniae historiographus, nunc μαντζουλις Guil. Ern. Tenzel. Monatl. Unterred. 1698. Mart. p. 165. sqq. Iun. p. 536. sqq. Z. Grap. disp. cit. Vindicationem etiam horum Actorum tum ab ipsis illorum auctoribus, tum Cangio, tum aliis institutam vid. ibid. ll. cc. (n) ap. S. W. Sluter. Prop. Hist. Chr. l. c. (o) quos inter opportune adhuc succurrat mihi Godofr. Vockerod. Commentation. de Societatib. Eruditor. P. II. cap. III. § VI. p. 112. (p) Vitam quodammodo Arnoldi ex iis licebit addiscere, quae Relationes habent Nou. antiquae 1701. Mart. p. 95. Vide etiam me, si placet, in tractat. de Doctorum Vita privata, proxima abhinc aestate excusio, cap. II. § XVI. p. 58. sqq.

farius conatus iustam nostris indignationem expressit ac censuram, tam ego non possum pronunciare de eo aut statuere verius, quam eandem ipsi nominis deberi claritatem, quae Herostrato olim fuit, vel Commodo imperatori, vel Pausaniae, vel Gabrieli Fundulo, (q) quum honesto non possent facinore impetrare gloriam, scelere & indignis modis facientibus. Proh! insaniam, ita abripi praepostero ingenio, quae sana quondam sapienter voluit Ludouicus Viues (r) studia nostra, nemini noxia, nobis & omnibus in commune salutifera, conuertere ista ad impietatem vt velis. Stomachari quis me dicet non facile citra rationem, aut anticipata duci quadam opinione, quando in Godofredum Arnoldum tale fero rectum iudicium. Fidem adpello & conscientiam, quorum est de rebus sentire absque sinistris adfectibus ingenue, vtrum causam sit inuentura aliquando posteritas celebrandi grata mente memoriam Arnoldi, & ne meritorum intercيدات illius recordatio, scriptis statuisque conferuandi. Quomodo non scopo is suo commodum arbitratur, maledictis vniuersam nostram ecclesiam omnesque eius doctores sine fronte ferociter conspuere, iisque technis ad religionum omnium indifferentissimum recta via ducere? Quid nisi suis conueniat moribus, rectum putat & christiano homine dignum? Quantis non debacchatur in Historia haeretica adculpationibus in theologos grauissimos, ipsis etiam hostibus sanctos atque inuiolabiles habitos? Ais, suum tamen Arnoldo (s) pari-

D 3

ter

(q) *De singulis vid. Mich. Wiedeman. Histor. Poet. Gefangenschaft. Februar. p. 89. sq. de Herostrato autem seorsim conf. Phil. Camerar. Horar. Subcessuar. Centur. I. cap. VII. p. 63.* (r) *vt est ap. excellentiss. Goetzius meum, Schulbrun p. 77.* (s) *V. lo. Henr. Fenskyng. in Vorbericht ad Gynaeceum Haeretico-Fanatic. p. 123. Einsdem cum Thomasio furfuris sunt Ioach. Langius Nachricht von der Unrichtigkheit*

ter eiusque libro pretium statuere Christianum Thomasi-
 Ethodum illene is est, vt scribere leges theologis quasi Roma-
 norum quidam dictator, & quid admittendum in re sacra, quid
 Secus, solus praesumat se scire, alios pro fungis reputer? Ego
 tibi, quam tribuendum sit omnino nihil maligno viri, cuius vt
 in prudentia iuris, non ita etiam in theologia pari adsensu pla-
 cita dignamur testimonio ac πολυπραγμοσύνη, arbitros adfe-
 ram, qui decernant, paullo aequiores. Audi Nicolaum Ber-
 gium, si fata obsequerentur nobis, longiori vita dignum: Go-
 thofredi Arnoldi, inquit, scripta venenata varii argumenti, sed
 potissimum Chronicon Ecclesiae & Haeresewn, quum vniuer-
 sae historiae ecclesiasticae faciem foedarit, ad Garamantas & In-
 dos essent releganda potius, quam in ecclesia nostra toleranda.
 (t) Eamdem Arnoldo dicam, nisi quod alio vtatur sermone,
 fautor noster colendissimus, D. Albert. Ioach. Krakeuitius scribit,
 in quem nulla cadit peruersi partium studii suspicio: Der grunde-
 böse Arnold (welchen doch hiemit Göttl. Barmherzigkeit zur wahren
 Erleuchtung und rechtschaffenen Belehrung herzlich empfehle)
 thut nichts anders/ als daß er unsere Kirche/ und derselben redliche
 Vorfechter zu prostituiren sucht/ hingegen fast allen und jeden
 Todmäusern und Schwindel-Geistern das Wort redet. — —

Arnold

feit der Unschuld: Nachricht 1. Ordn. p. 20. § 10. Geo. Rosenbach inuidiose vterque
 chronicon laudantes eccles. Arnoldi, quorum quidem fanaticorum vti non moror
 in praesenti iudicium, ex merito propterea summe reuerend. V. E. Loescheri va-
 pulantium Unsch. Nachricht. 1707. I. Ordn. p. 31. § III. Ordn. p. 178. ita de pra-
 uitate Thomasi μετὰ βασιμ. committentis eis άλλο γένος, & cum pseudo-poli-
 tico in theologicam messem suam immittentis alienam falcem erit aliquando in
 exercitatus. de Lutheranismis a iureconsultis promoto plura differendi occasio, quae
 donec prodeat, legendam interea de Godfr. Christ. Bosii querelam, insidem adpen-
 dicit instar subiunctam Unsch. Nachr. l. c. p. 206. (t) de Statu Eccles. § Religion:
 Moscovit. P. II. praef.): () (3. 6.

Arnold kan seine giftige affecten nicht bergen / indem er als ganz verdüstert / die Mißbräuche des Pabstthums nicht sehen kan / hingegen bey denen Lutheranern alles mit Vergrößerungs- Gläsern anschauet. (u) Fallor, an ex vngue iam leonem liceat cognoscere. Ceteroquin enim, si depingere suis Arnoldum coloribus aliquanto liberet adcuratius, quamque de ecclesiastica eius historia censeant alii sequius, libro carnificis, ita viuam, manu puniendo, (x) ordine persequi, nec Fechtii mihi, nec Mayeri, nec Goetzii, nec Botfacci, nec Feustkingii, nec Veielii, nec Zentgrauii, nec Coruini, nec Frickii, nec Cypriani, nec Pfanneri, nec Lintrupii, nec Arndii, nec Wolffii, nec Schulteti, (y) pluriumque suffectura huic negotio celebratissima vniuersim nomina praeuideo, vt longe etiam maiorem testium nubem amice inter se conspirantium opus sit futurum mihi prioribus adiungere.

Non minori quam Arnoldum, quid? quod meliori etiam iture, proscribere a praesenti themate possum, & ad orci, quibus eiusmodi digni sunt scurrae, tenebras damnare, quisquis est ille profligatissimi pudoris nebulo, Godofredum a Valle. Circumferatur illius pestilentissimus liber, Artem nihil credendi (z) in titulo ostendens, & quis ita omni sit pietatis erga Deum sensu vacuus, vt vel ad solam tam infausti scripti commemorationem, cui nimis profecto

(u) Untersuchung der Neuesten Streit-Fragen vom Beichtstuhl p. 12. 13. (x) *Largiatur mihi verbum hoc de suo I. A. Thuanus de Vita sua l. I. adnex. Historiar. Tom. III. f. 1169. col. a. lit. D.* (y) *Loca singulorum longa adponere serie nihil esset aliud, quam integrum concinnare Systema. Mentem istorum omnium qui optime expressit, vnus mihi nunc arridet Loescherus Unsdy. Nachricht. A. 1701. Mart. p. 95. fq. 1704. VI. Ordn. p. 355. VIII. Ordn. p. 500. Spassim.* (z) *V. Dan. Geo. Morhof. Polyhistor. T. III. l. V. cap. I. §. II. p. 50. edit. nouiss. Es auctor. der Unschuld. Nachricht. quem non statuere diuersum hunc librum a libro Valeri: Cur receptum sit euangelium? A. 1705. LX. Ordn. p. 546. inuenio.*

perfecto auide inhiant nonnulli impetrando, (aa) totus non exhorreat atque contremiscat? Pontificios propterea memini male audire Gisberto Voetio, quod ex Caluiniano atheum hunc factum fingant Godofredum, quam ille a sua amoliri religione imputatam culpam adlaborat. (bb) Illud vero non potest non veritati esse exacte consonum, quo inter libros nefandos, atheismum propugnantes, aperteque machinantes, chartas istas collocat Theoph. Spizelii graue iudicium, (cc) Omnino vt dubitari de eo amplius non debeat, tragicum quoque idem confirmat foetus illius infelicis fatum, anno MDLXXII flammis feralibus addicti, & ne ferret aetatem, cum suo isthoc parente in cineres Lutetiae Parisiorum redacti. (dd)

Quanto ex aduerso sanctior, ne intereat vmquam aut tradatur obliuioni, Godofredi Weissii est habenda memoria, viri pii atque docti, sui que saeculi theologi non contemnendi. Hoc vt obtineam,

(aa) Godofredi a Valle Artem nihil credendi rarioribus putant scriptis adnumerandam Observatores Hallenses, quia Morhoso, Webero, & ceteris diligentissimis eiusmodi librorum rimatoribus fuit inuisa, iisque fide solummodo Voetii, Spizeliique innotuit, Tom. X. Obseru. IX. §. VIII. p. 229. Alii vocare etiam in dubium, eo quod potiri illo libro vel numquam licuerit hactenus, vel admodum raro, istius libri editionem, quam admittere maluerunt, de quibus vid. M. Paul. Frid. Sperling. Moses Detonans P. I. p. 55. & ex Spizel. Fel. Litterat. Einsd. Nicodem. Quarent. Continuat. P. II. p. 21. maxime vero magnif. Mayerus in *Evangelischen Engel* p. 1352, quo in scripto quaestioni nonnullorum: Num eiusmodi liber unquam lucem adspexerit? satisfacit, citatus eo nomine ab Andr. Acolutho Specimin. Alcorani quadrilinguis f. 49. not. (bb) *Selectar. Dissp. Theologic. P. I. p. 136.* (cc) in *Scrutin. Atheismi* p. 56. quem in modum Frid. pariter Ern. Kettner. nefandum adpellat librum de Religion. Prudent. p. 16. & die Unschuldigen Nachricht. primo inter libros atheorum periculosissimos loco (in die erste classe der allergeößten und gefährlichsten atheistischen Bücher) G. a Valle Artem nihil credendi ponunt A. 1705. IX. Ordn. p. 549. (dd) Possum hic nominare legendos D. Io. Muller. *Atheism. Denck. Prolegomen. Cap. IV. p. 52.* ex Mullero Imman. Weber. *Beurtheilung der Atheisterey.* p. 131. Mayerum, Voetium, Sperlingium, Kettnerum loco quemque adducto.

obtineam, percipere ex Ioann. Fectio, quem seruet Deus, iuua-
 Hollandiae eum Borufforum VI. Ianuar. die A. MDCLVIII Crufio
 Albino, in academia quondam Regiomontana ob mathematico-
 rum studiorum professionem spectati nominis viro, postea ludi
 oppidani Hollandiensis rectore, tandem proconsule ciuitatis, &
 Maria, Friderici Radouii, castri electoralis Pruss. ~~Preuß. Mart~~
 vulgo dicti, ac ecclesiae Liebwaldiensis pastoris filia natum, exi-
 mio & bonarum litterarum capaci ingenio adeo posuisse prae-
 clare rudimenta futurae eruditionis, vt superato tum patrio, tum
 Tillensi, tum & Regiomontano lyceo exeuntem e scholis exci-
 pere mox academia, quae Hedionem, Voigtium, Casparum, Con-
 cium, Thegenium, Dreierum, Zeidlerum, Grabium, Sandium,
 Dammium dedit ei duces atque hodogetas, hinc vero etiam Ro-
 stochium inter suos admittere A. MDCLXXVIII ciues, & Vare-
 nio, Cobabo, Siricio, Schomero tradere formandum praeceptoribus,
 summum A. MDCLXXX in philosophia ambientem gra-
 dum potuerit. Non sane praeter rem dicauerant eum primis
 a pueritia annis graui morbo decumbentem sacro studio paren-
 tes, cui ita fauebat theologia, vt quamplurimis clarum iam scri-
 ptis dissertationibus collatae ipsi a senatu Rostochiensis ann.
 MDCLXXXIII Graecae linguae professioni nollet ea immori,
 quin ad ecclesiae potius, quum vnus vix intercessisset anni spa-
 tium, ibidem Nicolaitanae diaconatum, indeque amplius ad
 ephoriam etiam Lunaeburgensem suscepto doctoris primū axio-
 mate A. MDCXCIII progredi; Quo quidem munere non sine
 egregia suorum defunctus demum commendatione, ducta in
 torum antea Margareta Agnesa Weidenkopfia, Georgio Hen-
 rico pharmacopoeo apud Rostochiensis senatorio profata, diui-

no iterum nutu stationem reliquit, naturaeque debitum communi bonorum omnium luctu A. MDCXCVII perfoluit. (ee)
 - 0315 Dimitterem nunc theologos, & quos illorum haecenus in ordine notavi qualicumque opera claros Godofredos, iis pariam inter ICtos quoque instituto inuestigandis protinus me accingerem, nisi suum adhuc iure abs me efflagitaret officium Godofredus Wegnerus, supremo hoc, si seriem spectes, primo si eruditionem & dona, adducendus loco. Cui exigua adeo istius, quem a pluribus annis publico sibi docendi ministerio deuinxit academia Regiomontana, professorumque suorum albo inferuit, videantur merita, vt possit hinc salua, quae debetur viris doctis, veneratione excludi? Nullius celebrare numeri homines, eorumque facta quaeque leuia praeter fas euehere altius, id equidem est perinde, atque nugas agere. Sed cuius tanta pridem exstitit apud omnes dignatio, vt testimonium dicant eius virtuti vniuersi, quis aberrare me facile a scopo arguet, si ausim hic iniicere honorificam illius mentionem. Wegnerus sane is est, quem & praefens suspicere orbis debet, & grata, si qua futura est, posteritas non potest nescire. Huius laudis certissima exstant in Nouis Maris Balthici litterariis indicia. (ff)
 Negas, quae singulis pene annis exhibentur ibi scripta istius longe plurima, tanti esse momenti, nobilitare auctorem suum eadem vt queant? Nego tibi hanc esse sanae mentis facultatem, quae qualem deceat esse summum theologum, intelligat satis, aut

(ee) *In programmat. inuitator. ad disputation. Weissii inaugural. de Chiliasmo subtili.* Rost. 1693. 4to *Conf. Zach. Graepii* Evangelisch Rostock. p. 203. (ff) *Locis, quae index subgeret, diuersis, quibus quodammodo adiungend.* *Unschuld. Nachricht.* v. N. U. R. 1702. XLVIII. Sonntag p. 1065. *quibus der gottselige und berühmte theologus cit. pag. audit.*

aut diiudicet. Nae feliciter, quo ante ipsum turpi apostasia Ioannes Philipp. Pfeifferus (gg) exciderat, eum sibi conciliauit Wegnerus nominis splendorem, propriumque veluti fecit; cuius praebet nunc etiam maiorem quotidie gloriae materiam, dum nihil eorum, quae ad ecclesiae existimat emolumentum pertinere, negligit, vt religionis potius euangelicae doctor aequè pius atque cordatus studio omni & conatu eat hodie veritatem promotum.

Qui in classe iureconsultorum tanta vigent celebritate, vt clarorum queant venire nomine Godofredorum, horum nunc primum do legendum Gottefridum Wendelinum, doctorem iuris eminentissimum, & inter illos, qui hanc disciplinam indefesso excoluerunt studio, tam experientia, quam iudicio pollentem. Maximam libris suis, qui de vocibus mixto-barbaris, terminis forensibus barbaris, feudalibus, aduaticis, aliisque egerunt haëtenus, doctrinae de se ac immensae lectionis Gerardus Io. Vossius, Io. Meursius, Nicol. Rigaltius, Henric. Spelmannus, & Carolus du Fresne concitarunt apud prudentiores opinionem, quandoquidem, vt felicius versari in legum interpretatione liceat, & inoffenso vbique pede progredi, suo isthoc dederunt labore effectum. Gothofredum autem Wendelinum quare his vel anteponam scriptoribus, vel non minori cupiam habendum loco, eiusdem, quod inuidere orbi noluit, imperat mihi argumenti nobilissimum opus. Eximium haud dubie est illud institutum, quo leges Salicas inlustrare perspicue, & quodam quasi commentario luculenter explanare hanc iniit pridem viam, id cepit laudabile con-

E 2

filium.

(gg) *Non. Litter. M. B. S. T. I. Jun. p. 92.*

filium. Testis mihi praesto est, qui non abs re propterea illam de meliori nota commendat operam, & maiorem adprobat in modum Daniel Geo. Morhofius, tantus, vt solum eius ad exprimendam absolutissimam eruditionem nomen sufficiat. (hh) Alius testis Georgius est Beierus, Wendelini nostri non leges falrim Salicas Antwerpiae A. MDCXLVIII in folio cum subiuncto Glossario impressas adcuratori paullulum recensu, sed earum etiam auctorem, quem erudite vbique ratiocinari, & magnam antiquitatis Germanicae spirare notitiam statuit, encomio dignatus; (ii) quorum si compleat trigam ὁ Σαυμδῶσιος Herm. Conringius, magnae eum salutans eruditionis virum, (kk) quae non tam conferre parcius in Wendelinum, quam spargere largo numero voluerunt alii, abstineo de industria pluribus istius com-matis colligendis elogiis.

Gothofredi a Bauo non ignotum est in scholis iurisperitorum aut obscurum nomen, IC. si Henelium interrogas, clarissimi, atque in supremo Sabaudiae senatu praesidis. (ll) Ab eius namque doctissimo calamo praeter Praxin, quam ita adpellat, & Theoriam Criminalem non pauca exstant, quae ad legum humanarum apprime faciunt interiorem cognitionem, solidissima scripta. (mm) Sed enimuero & hunc & multos alios iuris exacta scientia praecedat nunc Gothofredus Antonii, illorum, qui Themidis audiunt suo merito sacerdotes, vel eruditione, vel dubiorum prompta resolutione, vel auctoritate spectata nemini vni secundus. Ad eius cognoscendam penitus paullo actam

(hh) Polyhist. Litterar. T. 1. l. IV. cap. 4. §. 9. p. 38. (ii) Notit. Auctor. iuridicor. p. 119. sq. 121. (kk) ap. Tob. Magirum in Eponymol. p. m. 803. (ll) Citante Magiro libr. 8. loc. adleg. p. 113. (mm) V. Catalog. Bibliothec. Francofurt. in Jo. Christoph. Becmanni Memorandis Francofurtan. p. 47. 4.

actam praeclare vitam Theodori nobis Reinkingii opportune venit in subsidium elegans parentalis oratio, de quo, quod olim in Tacitum dixit argute Plinius, parum aliter possum vsurpare verbum: hunc supremum felicitatis Godofredi Antonii accessisse cumulum laudatorem eloquentissimum. (nn) Quid non iste memoriae prodidit de dotibus viri huius singularibus, & supra vulgus positis admiratione dignum. Simulac Freudenbergae eum Westphaliae oppido A. MDLXXI parentibus sui ordinis honestis, Petro, aurifice & Francisca Fischeria natum commemoravit, in puero adhuc scholarum Vnnaensis & Hammensis alumnus eam obseruat ingenii diuinitatem, quae expectationem apud omnes virtutis maximam non tam excitauerit, quam celerissimo studiorum progressu longissime vicerit. Quod Euripides alicubi sapiens habet monitum: Nullus est, qui dum molli vitae studet, gloriam adeptus sit, sed laborandum est, (oo) illius effecti vtrum clarius facile possit dari exemplum, quam Godofredus noster, quando duodecim adolescentem annorum adolescentum iamdum nobilium aliorum adiisse informationem lego, non vane ambigo. Hanc ipse deinde Marpurgum indolem adtulit, quam A. MDXCIII tanto successu academiam inuisit, vt elapso biennio disputare in consessu eruditorum publice, disputare autem solum? immo vero & impetrare praeterea a Philippo vtrinque Matthaeo doctoris titulum, nec multo post professoris ab eius excessu spartam, desponsata sibi in thalamum Cunradi Pistorii, consiliarii Hasfiaci filia, Elisabetha potuerit. Itaque facilius Antonio fuisset nihil tam illustri fama conspicuo, si locum relinquere pingui satis & lautae senatus Stralesunden-

E 3

fis

(nn) *l. II, ep. I.* (oo) *ex quo Adami Bucher-Freund und Feind p. 97.*

fis vocationi voluisset, quam syndici istic munus accipere, dex-
 terrimeque obire. Multae eum vrbes & academiae, vt Lunae-
 burgensis in primis, Sufatensis, & Helmstadiensis, multi comites,
 vt Waldeccensis, in suae sibi reipublicae libenter decus adscri-
 uissent, nisi dedignari oblatos ab his ambientibus honores vni-
 uersos, & recusare conditiones istas singulas duxisset satius. Ve-
 rum, quam tanto gloriari lumine prae ciuitatibus reliquis, tan-
 toque gaudere viro Antonius malebat, Giessa erat, suis tum pri-
 uilegiis a caesare nouiter confirmata. Ad hanc, quum aegre
 missus a Landgrauiio Hasfiae Mauritio accessisset academiam,
 iuris in ea primarius professor, cancellarius item, & rector magni-
 ficus designatus, vltima tandem post exantlatos varios legendo,
 disputando, consulendo labores ad electorem Saxoniae, honori-
 fice eum Dresdae excipientem est legatione defunctus; Qua fe-
 liciter superata, qui podagricis iam ante conflatabatur doloribus,
 quum comitari iisdem principem ad comitia Ratisbonensia eun-
 tem prohiberetur, ita malo accedente nephritico defecit sensim
 viribus, vt die Martii XVI anni MDCXVIII morte praeuentus
 repentina, non coniugi solum, & quos susceperat ex ea, septem
 liberis iacturam contraxerit ingentem, sed toti etiam iurecon-
 sultorum choro, quod scriptis quodammodo est solatus, multo
 sui reliquerit maius desiderium. (pp)

Sequitur, cui inuidere suum inter ICTos locum non possu-
 mus, quotquot eorum exstiterunt vumquam Godofredi nomine
 Clari, antecessor olim academiae Vitembergensis amplissimus,
 Godofredus Reuterus. Ad res illum arduas gerendas aptissi-
 mum

(pp) *V. Henn. Wirten. Diar. Biograph. T. I. ad A. 1618. lit. O. 4. & multo
 fusius in Vit. ICTor. aequae Decad. I. p. 42-55. atque Paul. Freher. Theatr. Vir. Clar.
 p. 1021. §9.*

mum penſi nihil habeo adfirmare, quando relatum in litteras ab Aug. Buchnero inuenio, fuiſſe in eo non doctrinam modo excellentem, atque peritiam iuris, ſed ingentem quoque virtutem, & ſingulare veri rectique ſtudium. Innotuit auus eius Ambroſius, conſul quondam Wittebergenſis a conſtantia praeſertim, quam in adſerenda veritate caeleſti, etiam vitae, a quo prope aberat, periculo teſtatam fecit aduerſariis, animi ſumma; quo ipſe factò obtinuit, vt mirifice fuerit Luthero perinde ac Melanchthoni charus. Godofredum vero hunc, quem ex Cunrado filio, conſule in Wittebergae vicinia Bitterfeldenſi, Annae Mucheliae marito A. MDLXXXV genuit, ſi idem in religione noſtra tuenda non equidem zelus nobilitauit, iudicij tamen neutiſquam minor ſagacitas, & qua veri Icti profeſſus ſemper eſt titulum, conſiliorum prudentia, vt clam eſſe eruditis fama ipſius non poſſit, ad magnam euexit dignitatem. Ecce tibi ſtatim, poſtquam ludo Grimmenſi egreſſus Vitembergae in Aegidii Strauchii peruenerat A. MDCIII diſciplinam, honeſtam eius inclareſcendi contentionem. In leges inquirere humanas, eas ad forum noſtrum adcommo- dare, definire legitime controuerſias, conſultoribus de iure reſpondere, quod tardius alios ob ingenij infelicitatem emetiri iter videmus, ita repente exhausta induſtria ſua vniuerſum ſtadium, vt addicere mox non iuuenibus ſolum ex nobilitate plurimis operam, ſed locare etiam publico, creatus A. MDCXV (qq) praeuia ſolemni diſputatione doctor potuerit. Inde qui rem ſuam ſic inſtituerat, laudem vt apud bonos conſequeretur omnes, non patiebatur hunc communis

(qq) in Frehero loc. c. p. 1067. col. n. legitur falſò A. MDCIX.

munis vtilitas intra suos parietes latere priuatum. Primam ad-
lego, quae adgnouit viri eruditionem, publicaue in facultate
iuridica remunerata est A. MDCXXIII docendi prouincia, aca-
demiam Vitembergensem. Suspexerunt postea illius merita vi-
dua electoralis, Lichtenburgi, & Anhaltina in Coswig, quae,
quum magnis fungebatur honoribus, maioribus, vt a consiliis
fibi esset, iudicarunt dignum. Praeteribo, cum qua annos fer-
me XII suauiter transiegit, septem factus liberorum pater, Elisa-
betham, Ioannis Nerhofii, mercatoris Pragae primarii, eccle-
siaeque euangelicae curatoris filiam, coniugem. Dolendum est,
cuius in pectore non leuibus notis impressa, sed infixata quasi
altius animo erat iurisprudencia, nec longissimo rerum vsu, nec
amore iustitiae, nec priuilegio virtutis potuisse, vt superesset
diutius, retineri, quin fatali imminente hora succumberet A.
MDCXXXIII d. XXVII Iunii, (rr) & qui trimestri eum spatio
adflexerat, grauissimo morbo in medio gloriae cursu ad alteram
hinc non sine publicae rei dispendio vitam euocaretur. (ss)

Fibigii quoque non piget hic recitare, dum circa claros ad-
huc occupor ex ICtorum numero Godofredos, & ob famam,
quam apud bonos quosque non mediocri sibi comparauit co-
gnitione iuris, conseruare nomen. Exspectabat ab illo magnum
quidpiam litteratus orbis, ex quo eum protulerat in huius vsu
A. MDCXII d. XIII Octobr. ferax laudatissimorum hominum
Vratislauiam. Fidem facit, quae anno iamdum aetatis XXIII

renun-

(rr) Ita habet H. Witten. Diar. B. T. II, p. 43. *God. Suenus in eius epi-
taphio insert. Academiae Witteb. litt. Bbbb. n. CXCI. Secus autem c. l. P. Freher.
qui diem ponit 20. Iunii, ex Andr. vero Sennerto Athen. Witteb. diem adlegat 27.
Iul.* (ss) Vidd. de vita God. Reuteri programmâ pecul. Aug. Buchneri in *Differ-
tationib. Academic. p. 343. sqq.* P. Freher. H. Witten. A. Sennert. G. Suenus loci ce.

renunciatum vidit in iure doctorem, anno postea vertente cooptavit inter curiae aduocatos, & triennio abhinc elapso transcriptum pariter in professorum suorum ordinem voluit, Ienensis academia. Rebus illum ciuilibus vnusquisque ominabatur, non quemadmodum multi ailocutii, rabulae, aut leguleii, quibus vndique forum perstrepat, praesidio, si debuisset viuere, certissimo esse aliquando futurum. Sed quae humanae fortis instabilis est conditio, vt raro maturitatem attingant, raro adscendant ad seram senectutem summa ingenia, hunc virum in ipso annorum flore mors oppressit, eoque publicam rem die XXVII Mai. A. MDCXLVI priuauit, quod illius fatum Adriani Beieri ansam epigrammati dedit:

Praecocibus solet ingeniis mors inuida semper

Esse, quod exemplo significare queo.

Gotofredus enim Fibigius arte politus

Et iure herba velut solstitialis obit. (tt)

Bigam clarorum Godofredorum, qui omne posuerunt in iure tempus & studium, academia Vitembergensis in duobus miliam Godofredis Sueuis optato subministrat. Laudatur prior horum in epitaphio ei constructo a politiori litteratura, solida eruditione, ingeniosa iudicii alacritate, spectabili denique, quibus fuerit summam instructus rerum agendarum peritia; (uu) & est quoque in promptu, quae iuris illum mystam existisse lectissimum prober, functio publica non vna. Ideo namque & tradere hanc scientiae partem Vitembergae, & versari in iudicio electorali, & scabinis accenferi, & interesse senatui ecclesiastico, &

(tt) *Paul. Freher. Theatr. V. C. p. 1105. & H. Witten, Diar. Biog. T. I. pl. III. 2. 6.* (uu) *ap. Freher. l. c. p. 1150.*

& prouinciali in Lusatia (ww) inferiori dicafterio assidere meruit, quae profecto tanta sunt munera, vt committi, nisi qui pares iis gerendis esse didicerunt, non queant. Quod non putandum est, accedere ipsi praeterea ex scriptis decus atque pretium posse, si referre illorum syllabum, (xx) vt teruntur omnium manibus, esset mihi in praesenti volupe. Neque vero inferiori, qui post patris sui A. MDCLVIII obitum Wittebergensem adhuc academiam inlustrat, filius gloria nominis & fama splendescit. Virgilii non facile dixerim, vtrum cum Iac. Cuiacio habuerit semper in animo exprimere versum:

— — Tentanda via est, qua me quoque possim

Tollere humo; victorque virum volitare per ora. (yy)

Procul autem abesse eum a vulgo, quando ipsius in causis grauissimis expediendis dexteritatem, ingenii promptitudinem, & in foro insignem prudentiam considero, quis est ita amens, vt mihi non largiatur libenter?

A Vitembergenfi academia ad finitimam illi transeo Lipsiensem Musarum sedem, quae tantum abest, vt nullos possit suppeditare ex iureconsultorum facultate nostrae tractationi claros Godofredos, vt Godofredum potius monstret illico & exhibeat Schilterum, Landshuttiae Silesiorum, patre Balthafare, redituum caesareorum ex cereuisiis praefecto, matre Susanna Hofmannia die XVII Sept. A. MDCXLIII ortum. Hunc virum quamquam dissimulandum non sit, prima aetate, quam in scho-

(ww) male Witten. pro Lusatia substituit Lusitania loc. citand. (xx) quae habentur in Witte. D. B. T. I. ad A. C. 1659, modo his addatur Academia eius Wittebergenfis. (yy) in vita Cuiacii, quae reperitur inter vitas Viror. in re literar. clarissim. Adolph. Clarmundi P. II, p. 34. sqq.

la partim patria, partim in gymnasio Vratislaviae Magdaleneo exegit, haesisse initio ancipitem, & an pertexendum ob infelicitatem temporum sit ulterius studiorum curriculum, an vero abrumpendum? fluctuasse animo, quod aditum sibi olim ad honores patere difficilem prospiceret non obscure, ad tantum tamen deinceps adsurrexisse industria sua fastigium, ex quo victo certamine Lipsiam A. MDCLXII contendit, & Franckensteinium in historicis, Thomasiū & Alberti in philosophicis duces sibi elegit, vt non postremi inter ICTos legum interpretis possit titulo insigniri, simul nobis est omnino adfirmandum. Vigiles dat purpura noctes, quo Fabricius olim fuit symbolo frequenter vsus, (zz) iure merito ei dictum adcommodo, qui ita omnes in bonas litteras conferebat neruos, vt A. MDCLXVIII magister proclamatus, praefes inde de acquisitione deriuatiua dominiū factō hominis tueri in cathedra disputationem, tum vero absoluta sub Norico, Romano, Eckolto, Schwendendorffero, Bornio iuris vniuersa disciplina A. MDCLXXIII coruscare iam axiōmate doctoris potuerit. Nihil, nihil ad ipsius perficienda studia amplius videbatur reliqui, quam excurrere in partes Europae cultiores, & lustrare itinere litterario exterorum mores, indolem, regiones, imperii formam, singularia quaeque. At enim vero, vt tanto ferri melius de Schilteri existimatione iudicium queat, inuidebat eum aliis terris academia Lipsiensis, ne hinc abiret, delato collegiati in B. virginis collegio honore quasi iniectis compedibus constrictura, sibi que adsertura. Progressus igitur ad coniugium A. MDCLXXV, postquam biennio ante

F 2

pro-

(zz) vt obseruat rector scholae patriae Πολύσιος Io. Moller. Hypomnemata ad Alb. Bartholin. de. Script. Dan. in Bibliothec. Septentrion. Erudit. p. 249.

profesionem ei iuris serenissimus Saxo crediderat, cum Simonis Loeffleri, SS. Th. Lic. & ad D. Thom. archidiaconi vidua fuit, cuius, vbi obtinuisset fructum filiolum vnicam, Susannam Reginam, quod mortale est, terrae demum A. MDCLXXVIII d. IX April. corpus reddidit, immortalem autem sui memoriam, & nostro, & toto terrarum orbe pridem peruagatam, mentibus hominum, vt altas ageret in iis radices, firmiter meritorum amplitudine inscripsit. (aaa)

Liceat nunc Godofredi pariter Berringeri non penitus obliuisci, in Hausdorff & Iohnsbach haereditarii iureconsultissimi, Saxoniaeque electori in iudiciis ecclesiasticis & profanis consiliarii incluti. Dresda est, quae virum istum mori vetat, vt prosequi etiam contra laude iubeat, quo vix alium habuit ad comoda sua natum magis, & in iure exercitatioem, & ad publicam promouendam rem vtiliorem. Ille anno aerae christianae MDCXIII mense Nouembri vitam hanc Budissae ingressus, ac lycei postmodum ibidem praeceptoribus, vbi adoleuerat, ab utroque parente Dauide Berringero, consule, & Elisabetha Laurentia commissus, pubertatis superatis annis Vitembergam concesserat, siue voluntatis libero motu proposito, siue Buchneri, Scharffii, Witzendorffii, Schaperi, Grossii, Carpzouii, Strauchii, qui fouerunt eius singuli studia & formarunt, nominis inductus celebritate. Adhibebat hic aequae, ac Lipsiae, quas ille paullo post, vt & Iuliam ephorus quorundam generosorum iuuenum ultra quadriennium frequentauit academias, tantum ad ius ex-

(aaa) *Debemus haec partim programmati academiae Lipsiens. publ. partim D. Geo. Lehmanni P. P. & Superint. concioni in eum funebri Lips. 1680. fol. partim H. Wittenio T. II. D. B. p. 119. n.*

colendum diligentiae, vt edito solemni de venandi iure specimine, non licentiam modo, quam ita vocant, capeffendi gradum doctoris, sed ipsum etiam hunc, dum Dresdae subsistere iam & litare foro coeperat, cum priuilegiis honorem potuerit A. MDCXLVI abs facultate Helmaestadiensi reportare. Urbis deinceps huius ita detento amoenitate, vt adhaereret ei constanter, fortunarumque suarum perpetuo ibi sedem erigeret & domicilium, parum Berringero fuit, variorum ducum comitumque, quem oblati ei functionibus admodum splendidis comprobantur manifesto, deriuare in se fauorem aut experiri, nisi ipsius quoque electoris maioribus illum destinantis rebus, & ad consilarii tum in aula, tum in sacro, qui connubiales in primis lites dirimit, senatu dignitatem postulantis, cumulum gratia & pondus adderet. Ne multa: hanc vndique & vndique aequitate sua, iustitia, pietate comparauit sibi laudem, vt vel meliorem maritum Barbara coniux, Ioannis Schedii filia, vel patrem liberorum septenarius numerus, vel consiliarium princeps ferenissimus, vel iurisconsultum Dresdensium vniuersa amplissima ciuitas ne votis quidem potuerint conceptis adipisci, in quo si quid erat desiderandum, id erat vnum, quod naturae non licuerit ei tam viuere longe, quam virtuti suae & famae rerum fecit gestarum gloria satis, A. MDCLXXVII die Maii V rebus humanis erepto. (bbb)

Singularis etiam inter claros Godofredos cultus haud dubie est & veneratio deferenda perillustri Godofredo a lena, praediorum Dobberniz, Tiemendorf, & Collenberg domino, hypothecario in Vmmendorf, sanctiori apud Borussiae augustissimum

F 3

Fride-

(bbb) ex concione funebri M. Bernhard. Schmidii, archidiaconi Dresdens. in fol.

Fridericum regem consiliario, & in ducatu Magdeburgico cancellario, viro, cui connata quasi iurisprudencia poterat cuipiam videri, certe insignia in regiam domum, nec non in rempublicam, qua ciuilem, qua litterariam merita Germaniae Noua Hamburgensia optumo iure attribuunt. (ccc) Nequaquam hunc inanem inter iureconsultos aut ociosum hic occupare locum, qui Trebatii, Vlpianis, Iustinianis, priscis iuris conditoribus recte omnino est coniungendus, quomodo non possem dicere eo prolixius, quo meo cumulatius animo illius ornamenta occurrunt? Godofredum a Iena incredibile est, quantopere praedicent formis descripta publicis epicedia, honori eius a superstitionibus integro trium & septuaginta in folio plagarum volumine consecrata! (ddd) Haec nostri ortum, haec studia & indolem, peregrinationes, honores, scripta, legationes, munificentiam, coniugia, momenta vitae omnia ita edisserunt plenius, is vt fit Godofredus adpellandus, qui non plebeium habeat aliquod aut mediocre nomen, sed quod a vulgo quam maxime fama ingenii ac doctrinae distinxit. Sed cuius vel erectis e marmore statuis, vel anniuersariis in publica panegyri orationibus, vel impositis sepulchro cippis, vel monumentis aliis conseruabit posteritas memoriam, in eius hac vice parcius, quod reliquos etiam sentiam expectare meam opellam Godofredos, laudibus verfor. Summam si de Godofredi a Iena curriculo vitae, & primas veluti contemplari gestis lineas, duco te ad epitaphium, quod incisa haec lapidi verba offert conspicienda, & quam fuerit quondam illius charum nomen, tot trophaeis, quot syllabis ad lectoris notitiam sequentem in modum exprimit:

D. O.

(ccc) *A. MDCCIII. Mart. p. 100.* (ddd) *V. Nou. Litt. Germ. MDCCIV. Decembr. p. 461. sq.*

D. O. M. S. ET AETERNAE MEMORIAE VIRI PERILLVSTRIS ATQVE
 EXCELLENTISSIMI, GODOFREDI A IENA, QVI QVVM SERVESTAE AN-
 HALT. VIII KAL. DEC. MDCXXIII NATVS ESSET, ABSOLVTO FELI-
 CITER IN FLORENTISSIMIS GERMANIAE ACADEMIIS STVDIORVM CVRSV,
 VISISQVE CVLTIORIBVS EVROPAE POPVLIS, MAXIMIS GENERIS, IN-
 GENII, AC DOCTRINAE PRAESIDIIS MVNITVS HEIDELBERGAE AC FRAN-
 COVRTI NON MINORE NOMINIS CELEBRITATE, QVAM ERVDITIONE
 IVRA DOCVIT, SVMMISQVE GERMANIAE ELECTORIBVS, PRIMVM
 PALAT. CAROLO LVDOVICO, TVM BRANDENB. FRIDERICO GVILIEL-
 MO M. A CONSILIIS FVIT. AB HOC AD COMITIA RATISBONENSIA
 ORATOR MISSVS, DIGNITATEM ET COMMODA HEROIS MAX. AC SALV-
 TEM IMPERII GERM. PER XXV ANNOS ITA CVRAVIT, VT TOT FIDEI
 AC PRVDENTIAE, QVOT DOCTRINAE; INGENII, AC ELOQVENTIAE
 MONIMENTA RELINQVERET, SVAQVE VIRTVTE EFFICERET, VT CAN-
 CELLARIVS MINDENSIS, CONSILIARIVS INTIMVS AC TANDEM CAN-
 CELLARIVS MAGD. CREARETVR. CVI MVNERI, QVVM RATISBONA
 RELICTA, IMPERANTE AVGVSTISS. BORVSS. REGE FRIDERICO, P. P.
 F. F. F. INSIGNI IVSTITIAE, INTEGRITATIS, AC HVMANITATIS LAVDE
 XV ANNOS AD EXEMPLVM PRAEFVISSET, AC E DVPLICI MATRIMONIO
 NVLLAM PROLEM SVSCEPISSET, INSTITVTA SVIS SVMPITIBVS NOBILIVM
 VIRGINVM SOCIETATE, TAMQVAM SOBOLE NVMQVAM DESITVRA,
 AETATEQVE AD LXXX ANNOS INTEGRIS MENTIS AC CORPORIS VIRI-
 BVS PRODVCTA PIE AC CONSTANTER DIEM OBIIT HALAE MAGD. VI.
 ID. IAN. MDCCLIII PROVINCIAE ET BONIS OMNIBVS SINGVLARE SVI
 DESIDERIVM RELINQVENS. (eee)

Recentissimum, qui diem non longe hinc suum obiit, clari
 inter ICtos Godofredi exemplum est antistes iuris nihil minus,
 quam

(eee) Non. Lister, Germ. adducto loco.

quam Seruius Sulpicius olim nominandus, Godofredus Straus-
 sius, quem excellens doctrina iuris extulit, & in primo ordinis
 iuridici gradu collocavit. Vtrinque & natalis eius, cuius initium
 ad annum MDCXLI, V Kal. Sept. referri oportet, & vitae to-
 tius transactae Vitemberga sibi gloriam vendicat, qua ipse in
 vrbe parentibus Benedicto, praefecturam administrante Vitem-
 bergensem, nec non Anna Maria, praefecti Vitembergensis quae-
 sturae Michaelis Schneideri filia editus est in lucem. Admi-
 rata eius felices in studiis progressus Lipsia eo statim tempore
 fuit, quo ipsum pro summa iuris laurea rite adipiscenda lucu-
 lentam habentem ex illo iuris capite, in quo de seruitute altius
 tollendi agitur desumptam disputationem A. MDCLXVI audiuit;
 neque admisset eum difficulter inter academiae suae patres
 conscriptos, decus illi futurum plane eximium, quum renuncia-
 tus artis suae doctor vires docendo suas experiretur, beneque de
 iuuentute, equestri in primis, siue publicum auditoribus, siue
 priuatum ius explanaret, inciperet mereri, si suo res stetit ar-
 bitrio. Sed cui ipse debebatur, haec eum patria clientes iam
 suscipientem tuendos, consiliiique egentes iuuantem ac patro-
 cinio ornantem, in eorum, qui causas in foro agunt, numerum
 initio recepit, & A. MDCLXXII Ioannis Georgii auspicio iuris
 extra ordinem professorem designatum proprium sibi totum
 fecit. Aliae hinc post alias Strausium sunt dignitates comi-
 tatae: Itaque consulatum, quem toties gesit, academiae, recep-
 tionem in collegium ordinis iuridici, qui eum A. MDCLXXII
 cooptauit sibi membrum, honorem titulumque consiliiarii, quo
 ab A. MDCLXXVIII Saxoniae electori in iudicio, quod prouo-
 cationes auctoritate summa definit, principi autem Anhaltino
 in

(see) the title given above

in aulae curia operam probavit, praefidis item iuridici prouinciam, qua inde ab habitu illustri Strykii A. MDCXCIII omnes ordinis sui collegas aetate & suffragii dignitate praecessit, haec ego omnia cum ceteris tribunalibus, in quibus solertiam nullibi passus est suam desiderari, tanto omitto libentius, quanto sunt numero plura. Connubii solum addo, quod ter pactus est, A. quidem MDCLXXIII cum Anna Martha, M. Mart. Gumprechtii, primarii sacerdotis Budissinensis filia, A. MDCLXXXV cum Regina Sophia Leiseria, A. vero MDCXCII cum Ioanna Barbara, genere Borneria, IC. summi Caspar. Ziegleri vidua foedus; Quae in societate vitae, quum restare sibi ad apicem honoris supremum obtinendum nihil nouisset amplius, vitae satur, meritisque grauiissimus caelo se reddidit, & Maii III die A. MDCCVI defunctus mortalitatem sexagenario maior impleuit. (fff)

Obsignabo hanc iureconsultorum seriem, qui Godofredi leguntur passim praenomine conspicui, & concludam mentione Godofredi Graeuii, reipubl. Lipsiensis syndici, senatoris, ac bibliothecarii, nostroque hoc non saltem, quo superest, aeuo, sed omni saeculo ICTi laudatissimi. Fatalem experta fuit, si quem vquam, funere incomparabilis viri Io. Geo. Graeuii annum MDCCIII Ultraiectensis ad Rhenum academia: nec tamen illa modo, sed iuxta cum hac, quorum antesignanus omnino & coryphaeus debebat nuncupari, eruditorum vniuersa cohors idem grauiissime vulnus sensit. Ah! quantam, & quam acerbam clam

G

dem

(fff) *Contraximus haec breuiter ex programme academiae Vitemb. funebri 1706 excuso, quod cum oratione D. Io. Henr. Bergeri anniuersaria, & vitae eius curriculo, pluribusque collegarum, patronorum, amicorumque carminibus sub nomine Iustorum piis manibus God. Strassii &c. persolutorum curante viduae Lipsiae sumptu heredi, Frid. Lanckjisi 1707. fol. pl. 8. iterum prodit.*

dem dies XI Ianuar. litteris morte tam insignis polyhistoris non adtulit? (ggg) Ast vel totus ego erro, vel qui fratrem hunc suum germanum adgnoscat, eodem, quo ille, Naumburgi parente genitus, damnum illud abundantissime Graevius noster vita sua fructuosa rependit. Non exiguo laudis argumento ciuitatem is sibi Lipsiensem obstrinxit, illius ut os, quod facundia fit praestantissimum, mereatur suo quodam iure nominari. Facultas in ipso rerum gerendarum paratissima, usus maximus. Ob haec praeclara eius studia, quibus inuigilare commodis vrbs suae haud intermittit, nemo potest, opinor, succensere nobis, aut vitio vertere, suum hic si inueniat inter politiorum litterarum proceres eximios debitum locum. Liberis equidem priori e matrimonio susceptis orbauerat eum antehac plane pleneque mortis violentia, quibus nunc tamen denuo in utroque sexu ex tertia coniuge, Henrici Winckleri, senatoris Lipsiensis famigeratissimi filia beatus exquisita, qua pollet, eruditione felicissime publicam vtilitatem defendit, & communem cum paucis gloriam pari consiliorum & eloquentiae dexteritate intra pariter Lipsiam & extra nouis subinde incrementis auget. (hhh)

Breuiorem me paulo, dum ad medicos noster tendit labor, & concisorem, ut exercitatio titulo respondeat, materiae nimium excrescentis praecipit esse ratio. Proinde nec alios, quos sine omni poteram molestia, sistam hic eorum ex numero operosius, nec ipsum etiam Godofredum Vereycken longius accersam, doctorem ceteroquin in sua arte experientissimum, (iii) & Iusti

(ggg) *De quo legenda Petr. Burmanni orat. funebr. in obitum Io. Geo. Graeuii. Traiect. ad Rhenum MDCCIII. 4to.* (hhh) *V. Nou. Litter. German. Hamb. MDCCIII. Septembr. p. 344. & alibi.* (iii) *Witte Diar. Biogr. T. I. ad A. C. 1635. 6. Dec.*

Iusti Lipsii, quod probare scriptae ab hoc ad illum litterae liquido queunt, familiarem tantum non multa consuetudine amicam. (kkk) Quos feligere in praesenti e pluribus lubet, & huc referre, illorum a Godofredo faciam Voglero principium, die Februar. XV anni MDCXXIII Helmaestadio, vbi & docendo professus fuerat medicinam & faciendo, quum annum ageret cum trigesimo octauum, creptum. Praedicatur in filio eius Valentino Henr. Voglero, eadem postea in academia saeculi elapsi anno LXXVII defuncto non vulgaris ab Henrico Meibomio, in studio pariter medico & litterario scientia, qua Graece is Latineque doctissimus, & antecessorum suorum in professione vniuersitatis Iulia medica *χαριστάτων ιατρῶν* exemplo, omnis *ἐγκυκλοπαιδείας* peritissimus vir, ac omnis bonae eruditionis vt intelligens, ita propagator exstiterit studiosissimus. (lll) Ego vero vel deferre hanc laudem patri ipsius Godofredo malim, patria Viadrino, vel hereditariam tamen accepisse tantam ab illo virtutem, adferere non abs re intrepide. Qua enim in parte cesfit iste cuiuspiam medicorum, siue morborum cognitionem spectes, siue prudentiam tuendae sanitatis, siue in praescribendis remediis sagacitatem, vt in medendo munus non vbique suum exsequutus fit quam optime? Credo equidem, maiora ab eo fuisse orbi exspectanda ingenii monimenta, nisi, quae profigauit eum inopinato nimis, in ipsa veluti herba conatus eius mors destituisset; Satis tamen vixisse, si nominis fama vitae illius spatium metiamur, non me opus est adfirmare: ipsa eius scripta, quales sunt de

G 2

Ictero

(kkk) *Testis sit epistolarum Lipsii ad Belgas centur. III. ep. 43. p. m. 910.*
 (lll) *In praefat. additamentor. ad eius Introduct. in notit. bonor. auctor. p. m. 127.*
Vitam enim integram Val Henr. Vogleri nuper in suas Viror. in re litterar. clariss. vitas Adolphus transtulit Clarmund. Centur. II, P. II, n. XIX p. 181. sqq.

Ictero in genere, & de excrementis lucubrations, (mmm) vt dubium amplius superfit nullum, abunde vel me tacente confirmant & loquuntur.

Lauchae in Thuringia oppidum A. MDCXI Octobris die XVII Godofredum produxit Moebium, patre Martino, ibidem consule, Maria autem Ienifchia matre editum. Est ergo commodum, recordari iam hic confestim istius, & quos duces sequor praeceuntes, renouare ex P. Frehero, (nnn) ac H. Wittenio (ooo) celebrem oppido viri memoriam. Profecto fit absurdum colligere ex ignobilitate patriae famam Moebii, & ex loci, vbi viuendi habuit initium, tenuitate eius aestimare pretium, quum solum potius ille suum natale inlustrasse rebus praeclare gestis, & quae Plinii est alicubi phrasis, coronasse praeter eruditos, qui patriam suam obscuram nobilitarunt nonnumquam, alios, ipsa possit perhiberi teste veritate. (ppp) Namque & A. MDCXXVII in scholam missus Portensem sub ductu Cassii, Ehingeri, Kunadi, quos per sexennium coluit praeceptores, magna iam dum ostendit virtutis suae orbi erudito signa, & Ienae anno MDCXXXIII postquam adpulit ad medicinam animum, eum se praestitit, qui meritum ferret a Guernero Rolancio, professore huius scientiae primario, & sui saeculi altero quasi Podalirio elogium. Eodem postmodum hoc praeside habita ex chymicis de Marte & Venere, & A. MDCXXXVIII pro licentia de natura cerui gemina disputatione,

(mmm) *Recitat eas in D. B. Tom. I. adpend. H. Witten. A. 1624. Epistolas autem God. Vogleri ad Peparinum VI ineditas, & a Cunone adseruatas praeter ea mihi Adam. indicat Rechenbergius Volumin. Exercitation. anno proxime elapso publicat. p. 435. (nnn) Theatr. p. 1396. (ooo) ad A. 1664. (ppp) Cuius argumenti non inuincendam nuperrime ad Io. Frid. Hoeknerum renunciatum 3. Non. Nouembr. 1. V. D. epistolam gratulatoriam Lipsiae amicissimus noster Geo. Frid. Neumannus pl. 2. 410 scripsit.*

tione, doctor illic & medicinae A. MDCXL ordinarius creatus professor tantam sensim obtinuit existimationem, vt in aulam etiam trium principum primae velut notae medicus vocatus, quem honorem coniugium an. MDCXL cum Iustina M. Theophili Aenetii, profess. Phys. & facult. philos. senioris filia, tum ex Valeriano Theodoro Clemente, direttore in academia Ienens. chymico, & practico vidua praecessit, archiater Friderici Wilhelmi, electoris Brandeb. Augusti, ducis Saxoniae Magdeb. archiepiscopat. administratoris, & Wilhelmi, ducis Vinariensis fuerit A. MDCXLVI denominatus. Vnde dubitari forte non immerito posset, vtrum e re fuerit publica, eiusmodi amittere tam cito vtilem medicum, qui naturae nouerat soterter adeo abdita scrutari, Hippocratemque & Galenum & Machaonem, & Melampum, & Chironem, & vniuersam tantum non Aesculapii pectore suo familiam complectebatur. Sed suprema ita iubebant, quibus instantibus, qui submersiois in stagno prope Seeburgum frigore congelato periculum equis, curru, & vectore suffocatis A. MDCLV feliciter euaserat, effugere mortem vltius non potuit, quin lethali correptus morbo, dum subsisteret Halae, (qqq) cesserit fato, & sex factus liberorum pater diem obitu suo XXIII April. A. MDCLXIII nigro in fastis lapillo signauerit, in iis, quae exstare voluit posteritatis bono, scriptis semper tamen, quoad erit virtuti honos, victurus.

Sit inter medicos Godofredi nomine claros tertius hic Godofredo Welfchio referuatus locus, summo in medendi disciplina viro, quem alma mater Lipsia & A. MDCXVIII die XII Nouemb. Ioanne mercatore, ac Anna Heydenreichia natum

G 3

gremio

(qqq) God, ita habet *Olearius Halygraph. Topo-Chronolog. p. 491.*

gremio suo excepit, & A. MDCXC die V Septembr. denatum publicis iterum exsequiis extulit. Certe indictus ille abire non debet, vt profequi multo magis beatos eius manes honorifica quadam mentione medicinae, cuius interest, gloria exigat. Nondum ludo Portensi, vbi amplius triennio commorari per calamitatem belli minus erat tutum, dederat A. MDCXXXIII nomen, quum mature ipsi erepti parentes, formandae illius pueritiae partes fratri illius reliquerunt D. Casparo Michaeli Welfchio, a quo priuatae M. Abrahami Telleri, post theologi Lipsiensis curae atque institutioni creditus ita profecit in bonis litteris, vt A. MDCXXXVIII summis in sapientia honoribus auctus ordiri medicinam praelegente M. Ioanne Ittigio, continuare autem manu ducentibus Kestio, Zeidlero, Michaeli, & Thomingio, vtrumque facere ex voto, successuque optimo potuerit. Multos isto animaduertas in errore versari, vt parum ex peregrinatione docta putent hauriri vtilitatis, modo cum cochlea habitare semper iis domi, & latitare tamquam in ergastulo quodam liceat, cuius fursuris probe Maresius homunciones it depexum. (rrr) Sed aliud Welfchius arbitrabatur, praemissa de phtisi disputatione medica, Italicum A. MDCXXXVIII cum Gallia, Anglia, & Belgio iter ingressus. Non potest dici, quam eo sibi excursu litterario prudentiam, quos scientiae thesauros, quam beneuolentiam & gratiam acquisiuerit vndique! Prima equidem ad honorem via reduci domum inter Suecos patuit, quorum in castra occupata A. MDCXLII Lipsia post impetratum baccalarei in medicina titulum a comite Torstensohnio vocatus, medicinam aliquantisper exercuit, donec A. MDCXLIII doctor proclamatus

(rrr) *Ap. D. G. Meibof. Polyhist. Litter. T. I. cap. XV. p. edit. nou. 181.*

clamatus in patria est, & in facultatem receptus. Ex illo tempore florere fortunarum pariter ac dignitatum accessionibus, professiones per gradus obire, & ab vltima ad summam ascendere, cancellarii partes agere, senioris in suo ordine locum tenere, cooptari in decemuiros, in collegiatos, amari a senatu, ferri in oculis a ciuibus, vniuersorumque tuendae praefici valedudini, nihil denique humile experiri, nihil mediocre, sed fastigio digna omnia. Consulto praetermitto, quam fuerit indefesso in studiis labore, qua experientia, quam magnifica auctoritate, enarrare vberius, & exposita Godofredi Welschii vita ad illa, quae de morte eius veniunt dicenda, pergo. Annon medicinae potius, quam medici videbatur nomen mereri? neque tamen, qui in omne aeuum viuere dignus erat, hunc communis omnibus hominibus naturae lex vltra aetatis annum LXXI cum aliquot mensibus voluit rebus mortalium interesse, quo matrimonium A. MDCXLIII cum Maria Anckelmannia, senatoris Lipsiensis, Ioachimi filia contractum mors eius rursus dissoluit, & non XIII tantum liberos orphanos, sed totam etiam Lipsiam, cuius illustre haectenus fuerat sidus, sed medicinae vniuersam facultatem & integram rempublicam litterariam orbam tristi suo ex his terris discessu fecit. (sss)

Vocant me postremi iam tandem, quibus abiudicare hunc honorem, vt sint inter eos pariter clari inueniendi Godofredi, nimis sit iniquum, dum ad finem properat epistola, philosophi: Et quis mihi ex multitudine eorum facile occurrat, quem anteponam ceteris, siue antiquitate, siue editis libris prior, quam

Godo-

(sss) Sequitur in his Io. Bened. Carpzouium sum concion. funebr. quae exstat eius Vrsy. Predigt. P. V. p. 1-83.

Godofredus, (Godefridus alii malunt) patria Viterbiensis, (ttt) natione Italus, doctique impostoris, quam commentis sibi suis sub Beroffi, Manethonis, Archilochi, Myrsili Lesbii, Xenophontis, Philonis, Sempronii, plurimumque nomine dolo malo diuulgatis infamiam contraxit, Ioannis Annii (uuu) ciuis. Presbyter hic saeculo circiter XII & Conrado III, Frederico I, ac Henrico VI, tribus imperatoribus tum a sacris, tum a scriniis & secretis, XL peregrinatione annorum, in qua bibliothecas quasque praestantissimas excusserat, magnam sibi parauerat eruditionem, non linguarum modo vulgarium gnarus, sed Latinae etiam insuper, Graecae, Hebraicae, ac Chaldaicae callentissimus. Ea de causa chronicon orsus scribere vniuersale, quod vel ob diffusam rerum, aetatum, gentiumque historiam, quippe quae a mundi exordio ad A. vsque pertingit MCLXXXVI, vel ob omnium principum, qui dii adpellantur in scripturis, res gestas Pantheon nuncupatur, Urbano illud III papae dedicauerat in XX distributum partes, & soluto aequae ac ligato sermone conditum. Nimirum idem id opus est, quod a Basilio Ioanne Heroldo Basileae primum A. MDLXVIII excusum tomo postea II Scriptorum Germanicorum Francofurti A. MDLXXXIII p. VI Ioan-

(ttt) Vitruuiensem vocat Hadrian. Valesius ap. Casp. Sagittar. Introduct. in

Histor. Eccles. p. 61. (uuu) *Fusus de Annio hoc Viterbiensi queunt relegi Th. Poppelount. Censur. celebr. Auctor.* p. 340. sq. ed. Lond. 1690. fol. Ger. Io. Valsius de *Historic. Latin.* l. III. c. VIII. p. m. 550. sq. Io. Andr. Quensted. *Dial. de Patriis Viror. illustr.* p. m. 326. God. Zener. *Sommer. Parnass.* 1693. p. 63-65. B. G. Struui. *diff. de Doctis Impostorib. subnex. Introduct. in notit. rei litterar.* p. m. 33. sqq. Io. Alb. Fabricii *Bibliothec. Latin. adpend.* p. 163. sqq. Io. Halleruord. *Bibliothec. curios.* p. 160. b. sq. Io. Deckher. *de Scriptis Adestot. Sect. XIII.* p. m. 149. D. G. Morhof. *Polyhist. litt. T. I. l. I. c. VI.* p. 53. ed. recent. in not. Molleri. *Iac. Thomae. Dissertation.* p. 727 sq. Sim. Bornmeister. *de Errorib. Historicor. Gentil. in reb. sacr.* p. 19. 20. Mart. Hanckium *de Scriptorib. Rer. Rom. passim. Ge. Matth. König. Biblioth. V. S. N. f. 41. b. Sc.*

nes Pistorius repetiit. Verum enimvero, qua istud vel fide sit consignatum, vel ἀκριβῆτα, id aliorum magis doctorum, qui in annalibus ecclesiasticis sunt versatissimi, effato velim, quam meo iudicio cognosci, quos inter Garfias quidem Loyfa in notis ad Chronicon Isidori Gothicum non indiligentem Godofredum Viterb. scriptorem vocat, (www) Burcardus etiam Gotth. Struuius eius omni industria congestum chronicon iudicat, (xxx) Caspar. autem Sagittarius Ioannis Gryphiandri vestigia sequutus panegyristam verius, quam historicum agere pronunciat, (yyy) Hermannus Conringius, (zzz) Phil. Labbeus, (a) Seuerin. Walth. Slüterus (b) fabularum ac ineptiarum in plerisque arguunt, & Io. Christian. Hetzerus, Lipsiensis specimine Obseruationum Historico-Criticarum cap. I. quod Ottonem Frisingensem compilauerit saepe numero ad verbum, catalogo plagiariorum Thomasio inferre iubet. (c) Video quoque diuersum ab hoc Pantheo citari passim Godofredi Viterbiensis Speculum Regum, ad Henricum VI Romanorum regem de Genealogia omnium regum & imperatorum, Troianorum, Romanorum, & Teutonicorum a tempore diuuii vsque ad Henricum VI iuxta chronica ven. Bedae, Eusebii, & Ambrosii adornatum; Illud vero quum lucem numquam publicam adspexerit haftenus, in bibliotheca solum caesaris Vindobonensi inter codices manu exaratos referente Petro Lambecio Commentariorum de ea T. II. c. VIII. p. 774. (d) obuium, quae

H

nos

(www) Adlegat eum Io. Andr. Bosius de Prudent. & Eloquent. civil. comp. par. § 22. ed. Geo. Schubart. Ien. 1698. p. 190. (xxx) Bibliothec. Histor. cap. VII. § 1. p. 119. (yyy) l. c. p. 61. 62. (zzz) quem adducit Tob. Magirus Eponymolog. crit. p. m. 396. (a) teste Bosio l. c. (b) Propylaei Hist. Christ. p. m. 55. (c) V. Io. Alb. Fabri Decas Decad. num. XVII. qui multa studiose de Godofredo Viterb. exhibet collecta. (d) Ita refert Guil. Cave Histor. Litterar. Scriptor. Eccles. f. 684. ed. Lond. 1688.

nos cogit necessitas, adnotare plura de hoc Godofredo, praeterquam quod mortem eius adtinēt, qua obiit A. MCLXXXVI & vitae suae cum honorum termino exitum habuit. (e) Possū huic e vestigio coetaneū fere subnectere Godofredum, gente Germanum, coenobiique S. Pantaleonis intra muros Coloniae Agrippinae monachum, qui anno olim inclaruit MCCXXXVII, & variis nunc sub titulis, modo Godofridi Colonienfis, (f) modo Godofridi Pantaleonis, (g) modo Godofridi monachi (h) frequenter eruditorum in libris adlegatur. Praeter Annales, quibus persequutus est, quae annorum LXXV interuallo ab A. MCLXII ad MCCXXXVII, qui trigessimus est Frederici II imp. acta sunt, quamquam memoriae prodiderit amplius, quod aliquo sit habendum loco, nihil, vel his tamen concinnandis tantam iste impendit operam atque industiam, vt sine quodam eos dimittere encomio Gerard. Ioann. Vossius, (i) & Burc. Gotthelf. Struuius, (k) in Scriptorum autem suorum, qui de rebus exstat Germaniae, praeterire Tomo I. p. 239. (l) nulatenus Marquard. Freherus ὁ πάλιν Francof. A. MDC voluerint.

Expli-

(e) Auctoribus de Godofredo hoc nominatis adili insuper non immerito nunc possunt Louis Morery Grand Dictionnaire Historique T. III f. 35. col. b. Io. Gerhard. Patrolog. p. 583. P. Freher. Theatr. f. 781. Ger. Io. Voss. de Histor. Lat. l. II. c. LIV. p. m. 412. sq. Io. Andr. Quensted. de Patriis vir. ill. p. m. 326. Rob. Bellarmin. de Scriptorib. Eccles. p. m. 172. Bibliotheca C. Gesneri, I. Simleri, & I. I. Frisii f. 288. b. Io. Gottfr. Olear. Abac. Patrolog. p. 180. G. M. König. Biblioth. V. & Nou. f. 850. a. & longe plures. (f) vocat eum ita Sluter. in indic. Propyl. H. Chr. (g) hoc nomine adpellatur Io. Cunr. Diterico in Breuiar. hinc inde Historic. (h) quomodo Ger. Io. Vossio de Histor. Lat. in indice, I. C. Becmanno Catalog. Bibliothec. Francof. p. 204. & B. G. Struu. Biblioth. Histor. C. VIII. § VI. p. 191. audit. (i) l. c. l. II. cap. LVII. p. m. 434. (k) cit. libr. & loc. (l) Vid. iterum Struu. l. c. cap. VII. § III. p. 118. sq. auctores, qui cum Godofredo hoc Marqu. Freheri Scriptor. Rer. Germ. tomum I. constituerunt, ordine recensentem, & conf. adhuc de Godofredo hoc Guil. Caue l. c. f. m. 718. & Lud. Moreri Dictionarium Historicum Tom. III. f. 54. col. b.

Explicato Colonienſi Godofredo Godofredus expediendus inſtat de Fontibus, Minorita ex ordine S. Franciſci Anglus, & Guardianus Pariſienſis, quem Galefredum alii, vel Galfredum, alii Godefredum de Frontibus vocant, aetatis de cetero incertae ſcriptor. Quando huius hic paucis iniicio memoriam, & in ſocietatem eum venire clarorum Godofredorum cupio, nequaquam me peccaturum in eo, aut facturum, quod praefenti incongruum ſit loco, arbitror, quum cauſſam perſpecturi ſint facile, qui hominis apud ſuos claritatem penitius paullo atque dignitatem adtenderint. Noſter is eſt Godofredus, non pluriſmos ſolum vt ingenii ſui pepererit foetus, interque eos, qui Cantabrigiae adſeruatur mſrus in bibliotheca de infantia S. Eadmundi peculiarem librum, (m) ſed hoc etiam praecipue de eius exiſtimatione magis perhibet indubitatum teſtimonium, quod reuerendi (n) quondam, ſive, vt Arnoldus tradit Wion, doctoris venerandi (o) agnomine fuerit inſignitus, qui quidem honor, quo adfectus eſt olim, vtrum putandus ſit nihili? aliis diiudicandum in medio relinquo.

Et Iungermannum quoque Godofredis noſtris adnumerare nihil vetat, philologum ac criticum excellentem, cui ſingularem plane ingenii fuiſſe conſeſſam felicitatem, ſimulac Lipſiae eum naſci e Ioachimi Camerarii filia contigit, non poteſt diſſimulari a quoquam, aut vocari in dubium. Quae ab A. MDCLXXXII ad noſtrum hoc vsque ſaeculum inſigni rei publicae litterariae emolumento collecta proſtant Eruditorum Acta Lipſienſia, modo virum illum doctiſſimum, modo chariſſimum eruditus

(m) Voſſ. l. c. l. III. Part. altera lit. G. p. m. 631. (n) vt perhibet Io. Moller. Homonymoſcop. Sect. III. cap. V. § X. p. 879. (o) ap. Voſſ. nominato loco.

eruditio nomen, modo ipsum etiam adpellant Atlantem, (p) ut his contentus elogiis aliorum, quibus maſtarunt eum ex debito, clarifimorum virorum praeconiis ſuperfedeam; neque diſparem etiam tantis ſe praefitiſſe laudibus, quae communicavit cum erudito orbe vno plura, eius euidenter pulcherrima ſcripta demonſtrant. Quomodo non Iulio Caefari, ut hoc primum exemplo fidem meis faciam verbis, alium quaſi quemdam habitum, alium vultum induxit & colorem, dum ita iſtum edidit Francof. A. MDCVI cum ſuis variorumque notis, & Graeca in libros VII de Bello Gallico, quae Maximi Planudae eſt, verſione adcurate, ut palmam facile praeripere commentatoribus reliquis, & praefantiſſimae venire nomine editionis, (q) quorum eſt limatiſſimum in eiusmodi negotio iudicium, Io. Alb. Fabricio, & B. G. Struuiio (r) queat. Aequae clare Iulii Pollucis miram eius euincit in inluſtrandis veterum codicibus diligentiam Onomaſticum, tam ab ipſo ingenti cum fructu atque ſtudio emendatum, ut protractum e Schleuſingeniſi, in qua delituerat haecenus mſcrum, bibliotheca poſt Ioachimi Kuhnii prof. Argentoratensis publ. qui illo fuerat uſus, laborem nouae nuper auctoris huius editioni cura Wetſtenii duobus in folio tomis Amſtelodami A. MDCCVI impreſſae inferi totum a Io. Henric. Lederlino potuerit? (s) Vis plura adhuc de Godofredo hoc, vnde

(p) *A. MDCCVII. Ianuar. p. 1. § 2.* (q) *Bibliothec. Latin. p. 21.* (r) *Bibliothec. Historic. cap. V. § VI. p. 66. ut Mart. Hanſium de Scriptoriſ. Rer. Roman. l. I. P. I. cap. IV. art. 2. p. 33. ſq. § l. II. P. II. p. 208. omittam.* (s) *de God. Iungermanni notis in Iulii Pollucis Onomaſticum mſris, earumque circumſtantis, ſigillatim editione noua Kuhnio-Lederlino-Hemſterhuſina vid. Godofr. Ludouici Hiftoriam Reſtorum, Gymnaſtor. Scholarumque celebrior. hoc anno impreſſ. P. I. p. 134. Chriſt. Iuncker. diſſert. epiſtol. de Statu Bibliothecae Schleuſingeniſ. ad Petr. Ambroſ. Lehmann. colleſtorem Nouor. German. Hamburg. quae iisdem inſerta legitur Nouis Litterar. MDCCIII. Aug. p. 306. ſq. Acta Erudit. A. MDCCVII. Ian. p. 1-9. § G. M. König. Biblioth. V. § N. f. 439. b.*

vnde eius apertius etiamnum dignitas innotescat, Iungerman-
no? Nimis sit auarus, qui ex his iamdum iudiciis merita nostri
fatis non intelligat, aut in aere propterea illius orbem esse erudi-
tum, ingratus neget! Immo vero nec Herodotum, quem idem
recensuit iste, nec quae transtulit Latine, Pastoralia Longi, nec
quas superesse autographas nouimus, (t) ipsius epistolas, est ad
conciliandum ei maiorem splendorem huc adponere necesse, vt
carere iam pridem tanto lumine mundum, quando Hanouiae die
XVI August. A. MDCX decessit, potiori nobis credamus esse de-
plorandum iure, (u)

Sunt etiam, quae impetrare a nobis facillime possunt, vt
claris eum adscribere Godofredis neutiquam vereamur, in Godo-
fredo Voigtio non pauca; non modo, quod Problemata quae-
dam idiomate vernaculo prodire fecit, physica, quibus id est
consequutus, vt ipse etiam haud contemnenda ea Daniel. Georg.
Morhofius duxerit, (w) sed hanc maxime ob rationem, quod
scholarum Gustrouienfis, atque Hamburgensis moderator, cen-
sente Io. Mollero (x) doctissimus ore pariter & calamo per vi-
tam integram egregie iuuentutem instruxit. Andreas Godo-
fredus Ammon erat, qui vocatus a duce Megapolitano scholae
Gustrouienfis rector in gymnasii illam redegit formam, & in ar-
te oratoria plurimum excelluit, & methodum declamandi, di-
sputantique academicam primus introduxit. Huic noster suc-
cessor datus, vbi Viremberga A. MDCLXVIII Gustrouiam con-

H 3

cesserat,

(t) in *Schleusingenf. Bibliotheca. V. denuo Chr. Iuncker. l. c. p. 307.* & *König. l. c. Commercium in specie Iungermannicum Wolffg. Sebero litterarium vid. Godf. Ludonici adduct. l. p. 1. p. 125.* (u) *quo de V. Henn. Witten. Diar. Biogr. T. I. lit. H. 3.* & *adpend. ad A. C. 1610. itemque König. cit. l. (w) Tom. II. l. II. cap. II. § 1. Polyhistor. p. 163.* (x) *Homonymoscop. Sect. II. cap. VII. § 136. p. 728.*

cefferat, ita munus suum fuit auspicatus dextre, vt quam reliquerat gymnasio iam Sedinensi praeficiendus Ammon, non retineret solum ille laudem, sed amplificaret etiam subinde propriis meritis, gloriamque magis studeret intendere. Credidisses in neminem dictum fuisse rectius, quod Philippus quondam Melanchthon de Valentino Fridlando Trocedorfio, Goldbergenfi rectore tulit iudicium, virum hunc professus eruditum, & doctorem eximium, qui que ita ad scholam natus sit, vt ad castra regenda Scipio olim Africanus, (y) quam in Godofredum Voigtium. Non contentus iste gradu philosophico ad honores quoque adspirabat Giesae A. MDCLXXVIII in theologia summos, disciplinam vsque quaque obseruabat in docendo veterem, linguae praeterea Latinae suum restituere nitorem gestiebat, ad vsum denique omnia dirigebat suorum auditorum; quibus permoueri singulis annon Hamburgensium res publica potuerit, vt A. MDCLXXXI ad rectoratum eum scholae Iohanneae capeffendum inuitaret, equidem nescio? In scriptis sane, quibus perperam Henning. Wittenius, & Mart. Lipenius Biblica Alberti Voigtii Miscellanea inmiscet, (z) fuisse illum certum est solidissimum, in coniugio pariter, quod cum Lidumila superintendentis Gustrouiensis, Daniel. Iani filia iniit, fidelissimum, in scientiis ceteris, qua sacris, qua profanis versatissimum, modo non resignare officium suum tam repente morte immatura, & quum duobus esset annis quadragenario inferior, decedere de statione vitae A. MDCLXXXII die VII Iulii supremi fuisset iussus imperatoris voluntate. (aa)

Quid-

(y) V. Cl. Geo. Frid. Neuman. de Eruditis, qui patriam obscur. nobilitar. lit. B. 2. b. (z) iterum Möller. l. c. (aa) Vitam & scripta Voigtii vid. H. Witte Diar. Biog. T. I. A. 1682. & Frid. Thomae Analekt. Gustrouiens. Catalog. Biograph. Person. p. 69. sq. Conf. König. Biblioth. f. 854. Nona nostra Litterar. MDCCIV. Iun. p. 164. & lo. Möller. memorat. loc.

Quidquid nostra exercitatio laudis in claros partitur Godofredos, idem illud meritis quoque conuenit nunc Godofredino minus Ludouici, elegantis viri ingenii, & illustris, quod Schleusinga habet, gymnasii Saxo-Hennebergici rectoris grauissimi. Recens iste nuper hoc, quem agimus anno, consignare scriptum coepit, Rectorum, Gymnasiorum, Scholarumque celebriorum historiae titulo, *der Schul-Historie* insignitum; (bb) In eo circa illud potissimum occupatur argumentum, vt rectores, qui maioris sunt ante ceteros existimationis, describat summam a vita, fati, scriptis, nonnumquam etiam singularia inspergat aliqua; & quam aliis impertitus est laudem, (perinde, vt de Iulio Caesare M. Tullius (cc) aiebat aliquando: Quum Pompeii statuas reficeret, suas illum erigere,) eandem inter illustres quosque rectores ipsi pariter debent Ludouico gloriam, nihil dixerit contra veritatem, si eam cum celeb. collectoribus *der Unschuldigen Nachrichten* adfertur. (dd) Vtique non infimum inter eruditos Godofredus Vockerodt, Mulhusinus parauit sibi studiis suis ac doctrina locum, qui, quum Halensis gymnasii in quartum conrector fuisset annum, & die dehinc XXIII Iulii A. MDCXCIII professoris classis selectae adiisset Gothae munus, mortuo nunc Hesso rectoris etiamnum maximo iuuentutis emolumento spartam sustinet, scriptis plurimis litterariis, Introductione praecipue in notitiam societatum litterarum, (ee) Consultatione de litterarum studiis, Sermonibus Panegyricis

(bb) Lipsiae pl. II. in 8uo. (cc) ap. excell. Seb. Korrbolt. praefat. in librum patris sui de Trib. impostorib. * 4. b. (dd) A. 1703. XII. Ordn. p. 741. & 743. (ee) Societatum litterarum, in quam introductionem hanc A. 1687 dedit Gottfr. Vockerodt ab eleganter docto viro Christ. Tanchero historiam Henr. quondam Meibomius expectabat. Additament. ad V. H. Fogler, introd. in notit. bon. Auf. p. III. 130. Io. vero Mollerus praeter introductionem Societat. Litter. omnium & Sect. I. de Societatibus Ante-diluvianis, quas cruditas vocat, nihil fuisse hactenus editum docet. Praefat. in D. G. Morhof. Polyhist. Tomos II posterior, § V. p. 7.

gyricis (ff) &c. inclutus. Non abfimilem nominis famam adeptus est Godofredus Hofmannus, lycei apud Laubanenfes rector, libri, qui Kern-Sprüche audit der Heil. Schrift, (gg) nec non derer Lebens-Geschichte aller Evangel. Pastorum primariorum, die von MDXXV bis auff diese Zeit in der Stadt Lauban gelehret und gelebet haben, (hh) Weg zur Composition der Lateinischen Sprache, (ii) Einleitung in die Lateinische Sprache, Unterricht zu Erziehung der Jugend, Lehr-Art im Laubanischen Lyceo, aliorumque notissimus auctor. Et Godofredum quid impedit his rectoribus addere Gleitsmannum, scholae, quae Cizae viget, episcopalis rectorem industrium, quem nouisse teneram pubem apte ad studium formare atque vsum non eget longa probatione. Neque vero inferiorem his esse omnibus nostrum habendum Godofredum Ludouicum, siue modum docendi, siue officii fidelitatem, siue methodum praeceptorum, siue alias, quae bonum commendant magistrum, virtutes intuearis, vnde melius, quam ex ipsis eius actis scriptisque desumam testimonium? Vide mihi admirabilem protinus eius in laboribus tractandis scholasticis peritiam, quando Baruthi natus in Lusatia die XXVIII Octobr. A. MDCLXX conrectoris iam A. MDCXCHII die XXVIII Febr. stationem in schola, quae a Nicolao denominatur, Lipsiensi senatoria, Schleusingae vero ab A. MDCXCVI rectoris sibi passus est arduam imponi prouinciam. (kk) Vide etiam scripta illius vt multa factis, ita nec vulgaria, quorum ex numero schediasma in primis sacrum de Hymnis & Hymnopoeis Hennebergicis, Schleusingae A.

(ff) *utrumque scriptum Gothae prodit 1705. 8uo.* (gg) *Recensum vid. Umschuld. Nachricht. 1707. p. 271.* (hh) *Lauban. 1707. in 8uo.* (ii) *Leipz. 1705. 8uo.* (kk) *De se ipso hanc nobis est impertitus relationem Histor. Rector. Gymnas. Se. p. 146.*

A. MDCCIII excusum (ll) post Memoranda Episcopalia Schleu-
fingensis Gymnafii, Eiusdem Lectionum ab illius ortu vsque A.
MDCCIII historiam, Exercitationem ad Panegyricum Plinii, Ta-
bulas Logicas, Collegium Excerptorium, Manuductionem ad Poe-
fin vernaculam, Programmata infinita, quaeque in posterum moli-
tur edenda (mm) placuisse admodum eruditis, & magnam a qui-
busuis iniisse gratiam constat. Praeter haec nihil adinet de
Godofredo Ludouico commentari plura, quem sentio tacendo
posse a me laudari magis, quam loquendo.

Nondum omnes absolui, quibus gloriari philosophia potest,
aut superbire, claros Godofredos, quin Godofredo adhuc ad ex-
tremum debeam esse intentus Zennero, Altenburgensi Misnico,
inter eos, qui ephemerides, relationes menstruas, acta litteraria,
memorias, transactiones, obseruationes historicas, & id genus
adornarunt alia, viro quodammodo noto. Godofredum enim
Schulzium etsi praemittere huic ob chronicon, quod ab O.C. ad
A. vsque MDCXLVII (nn) reliquit, & anteponere ferebat noster
animus, quia tamen isto est confarcinatum indigesto ordine, vt
nec ipsum Becmannus librum, *kurze Weltbeschreibung* vllius pu-
tauerit esse pretii, confusam potius ac naeuosam adpellans mo-
lem, (oo) nec eius pariter continuationem Hartnaccius maioris
aestimandam arbitratus fuerit momenti, cuius sint reprehen-
denda longe plura capita, quam probanda, (pp) hoc insuper

I

habito

(ll) *Conspetum exhibent* Unsck. *Nachricht. l. c. quae*, daß Ludouici in dieser
Hennebergischen *Vieder-Historie* eine treffliche Probe seiner *curiösen Gelehrsamkeit*
an den Tag geleyet habe / *adfirmant. Add. ipse Ludouic. l. c. p. 17.* (mm) *De his*
vid. passim Ludou. & Unsck. Nachr. adleg. ll. (nn) *V. König. Biblioth. Vet. & Nou.*
f. 739. b. (oo) *Histor. Orb. terr. c. I. n. 6. ap. T. Magir. Eponymol. Crit. p. m. 739.*
(pp) im Erachten von Einrichtung der alten Teutschen und neuen Europäischen
Histor. unde desideratissimus Tenzelius Dialog. Menstr. 1689. p. 250.

habito scriptore ad ea, quae Zennerum concernunt, actutum progredior adnotanda. Prodire nimirum ille A. MDCXCII *Nouvelles aus der gelahrten und curiosen Welt / darin die quintessenz mannigfaltiger Gelehrsamkeit abgehandelt wird / Francof. & Gothae* in forma octava fecerat; in iis propositurum se quae ad exquisitam pertineant eruditionem, de libris praesertim multa quum recentioribus, tum antiquioribus dicturum publicam exsoluerat eruditis auide ista expectantibus fidem; His postea novis, quibus vnus vtrinque annus & exordium dederat, & simul finem, mutatum A. sequenti MDCXCIII praefixerat Parnassi titulum, donec A. tandem vertente MDCXCIII suo se nomine palam Zennerus orbi ostenderet, & trimestri quouis spatio eius modi editurum Parnassum profiteretur, ad A. tantum MDCXCVI continuatum. Sed enimvero, quam magnificam iusserat de se, & suo isthoc conatu conciperé omnes initio spem, tam prorsum vanam fuisse illam, tamque inanem, eo quod nihil tulerit tanto dignum promissor hiatu, ex toties iam laudato fas est quoque nunc audire Burc. Gotth. Struuio. Minime omnino credendum est, suo ipsum suffragio subscribere huic operi adeo honorifice, vt politicum magis eius institutum, quam litterarium, pauca, quae de libris narrat, & haec sane maxime cognita, reliqua, quae ex historicis, moralibus, & eiusmodi deprompta proletaria, stilum rei non ad commodatum, titulum quoque esse pomposum admodum, nec nigrum respondere rubro, si sicco velim pede, quae plura habet ibi in hanc sententiam, transire, censeat idem atque existimet. (qq)

Hacte-

(qq) *Introd. ad notit. rei litterar. C. III. § XVIII. p. 108. sq.*

Haecenus, quos obseruare in vnaquaque licuit facultate, claros tractatione sum complexus conditionis nobilioris Godofredos, quibus si subnectere iam eadem opera illorum vellem, qui leuioris sunt commatis, adpendicem, quae meta nostri sit futura laboris, aut quis tandem exitus? Ita siquidem eundem nunc mihi recto cursu ad Godefridum Caluum foret, archiepiscopum saeculo XIII Bituricensem, a biographia Briocensis episcopi, S. Guillelmi, quae apud Surium inuenire integra datur, memorandum; (rr) deueniendum esset ad Godefridum seu Geofridum Beaglerium, qui litteris circa A. MCCL Francorum regis S. Ludouici, cui ab eleemosynis & confessionibus annis XX fuerat, vitam mandauit, inter libros manuscriptos in collegio Lutetiae Parisiorum Nauarreno regio adseruatam; (ss) pergendum etiam ad Godefridum Claraeuallensem monachum, dein Igniaci, demumque A. MCLXII Claraeuallensem abbatem, Bernhardi olim notarium, & vitae eius auctorem in itineribus illum Franciae & Germaniae A. MCXL sequutum, & ad synodum Remensem A. MCXLVIII, vbi rogatu cardinalis Albanensis de istius gestis historiam elucubrauit, quae conciliorum generalium tomo III habetur, comitem. (tt) Neque intra hos modo stare cancellos nostra posset industria, sed accersendi pariter in hanc scenam venirent Godefridus Cornubiensis A. MCCCX editis super sententias commentariis, quodlibetis, libellisue Metaphysicis, Physicis, Logicis clarus; (uu)

(rr) cuius meminit G. I. Vossius de Historic. Latin. l. II. cap. LVII. p. 436. nec non du Cange Glossar. ad Scripor. Med. & Infim. Latinitat. indic. Auct. p. 103. (ss) Voss. l. c. cap. LIX. p. 446. (tt) De hoc, lo. Gottfr. Olcar. Abac. Patrologic. p. 179. sq.

(uu) Godfridus Candelarius Teutonicus, Aquisgranensis carmelita A. MCCCCXCVIII postquam in librum scripserat sapientiae, & alia plura, defunctus; (ww) Godofredus Bononiensis, episcopus circiter A. MLX Parisiensis, & Galliae postmodum cancellarius; (xx) Godefridus Tilmannus, Carthusiae Parisiensis monachus, in historia ecclesiastica, quam promouere annifus est diuersis ingenii monumentis, auctor non incelebris; (yy) Godfridus Hermantius, doctor Sorbonicus, (zz) nec non Godfridus Santuortius, (aaa) quorum hic cum A. Gallo- nio, A. de Sauffay, P. I. Baccio S. Philippi Nerii, ille Athanasii, Chrysoftomi, Basilii, aliorumque praestantissimorum ecclesiae patrum stilo sunt vitas prosequuti. Iniquum pariter fuerit, inter nobiles Godofredos non recensere Godofredum Goesium, olim Christiano V. regi Daniae a concionibus aulicis & consiliis sacris, post in templo Hamburgi Nicolaitano tam annis, quam meritis reuerendum senem; (bbb) Godefridum Vdemannum, ob pacem Sionis contra Babel Paedobaptistarum, quem doctum iste laborem adpellat, singulariter a Io. Henr. Hottingero commendatum; (ccc) Gothofredum Menthenium, thesauri, qui eius Amsteloda-

mi

(uu) Ex Baleo Bibliotheca Gesneri contracta per Simler. *Œ Fris.* f. 288. a. *Solemnis ei olim fuisse agnomen tribuum obseruat. Io. Möller Homonymycop. Sect. III. C. K. §. X. p. 880.* (ww) *Vid. Gesner Simler. Œ Fris. Biblioth. f. 288. a.* (xx) *quem Lud. sedit Morerius Grand. Dictionaire Historiq. T. III. f. 54. col. a.* (yy) *Plurima eius in historia eccles. scripta inuenies ap. Gesner. Bibl. l. c. f. 288. a. Œ I. I. Hofman. Lexic. Vniuersal. f. 405. a quibuscumq. Œ And. Riuetus Critic. Sacr. p. 332. 381. 477. Œ excellent Th. Ittigius Diss. de Patribus Apostolic. Bibliothecae eorum praefixa p. 157. sq. frequentem illius faciunt mentionem.* (zz) *Laudat eum hoc nomine vener. Io. Fr. Mayer. Eclog. de Fide. Baron. Œ Bellarm. in Pontif. ambig. p. 135.* (aaa) *Mayer dicto l. p. 9.* (bbb) *Memoriam G. Goesii edidit Ant. Reiserus Hamb. 1679. 410. sui etiam Diarii Biogr. T. II. inseruit H. Witten. p. 120. col. b.* (ccc) *Bibliothecar. Quadripart. l. III. C. II. p. 382.*

mi auspiciis II in folio voluminibus est excusus, philogici col-
lectorem eximium; (ddd) Godfriedum Rhonium, Vratislauien-
sem, antiquitatum patriae, quod varia eius comprobant sche-
diastinata, scrutatorem solertissimum; (eee) Godofredum Bu-
cholcerum, quem Abrahami patris sui indicem continuasse chro-
nologicum res est vel tironibus notissima; (fff) Godofredum
de Peschwitz, Gedanensium tam in humaniori litteratura, quam
iure ad A. MDCXCVI, quo die XXIII Octobr. decessit, consu-
lem versatissimum; (ggg) Godofredum Raspium, (hhh) phi-
losophiae quondam Lipsiae, perinde, vt Godofredus Slüterus,
(iii) publicum interpretem, collegiique minoris principp. col-
legiatum; Godofredum Wagnerum, sua se epistola inter patro-
nos sententiae, quae Iustino martyri dialogum cum Tryphone
Iudaeo abiudicat, A. MDCCI professum; (kkk) Godofredum
Kirchium, insignem Berolini Mathematicum, non vno passim lo-
co ob inuenta eius Astronomica, Mathematica, curiosa in Actis
Eruditorum Lipsiensibus celebratum; (lll) Godofredum Tho-
masium, Iacobi fil. medicum Noribergensem, & polyhistorum iu-
dicante

(ddd) *insituunt eius recensum tum Acta Erud. MDCCII. April. p. 158. sq. tum
Unschuld. Nachricht eiusd. anni LII. Sontag. p. 1134. sq.* (eee) *V. Monatl. Unterred.
A. 1693. p. 363. 286. A. 1694. p. 39. 970. S. B. G. Struu. Bibliothec. Historie. cap. XIX.
§. X. p. 527. §. XII. p. 529.* (fff) *Iudicium de hac God. Bucholceri continuatione in-
dicis paterni Chronolog. habet V. H. Vogler. Introd. in notis. bon. Auctor. p. m. 4.*
(ggg) *Scripta queant videri in Non. Litter. Mar. B. MDCCXIII. Aug. p. 128.
Familiam eius Caesarum Augustum sigillarum laudar Struu. lib. cit. cap. V. §. VI. p. 68.*
(hhh) *Consulenda de illo concio funebris a Io. Hopnero, D. P. P. in eum habitae.*
(iii) *Exstat in hunc pariter funebr. El. Sigism. Reinharti, D. concio. Lipsi 1666. ex
qua sua postea rigavit areolas P. Freher. Theatr. clar. Vir. f. 1552. b. sq.* (kkk)
*Quisquis ille sit auctor, commodè Wagneri nomen existimat sumsisse, qui in se im-
meritum plaustra conuiciorum coniecerit, doctiss. Alb. a Felde Demonstrationib.
Insit. Dialogum in Tryphon. esse verum Iustin. foetum. 1707. lit. A. 2. b. Ceterum
Wagneri epistolam recensent Act. Erud. MDCCII. April. p. 151. (lll) Vid. Indic.*

dicante excellentiff. Goezio clarissimum; (mmm) Godofredum Feinlerum ex Theatro morientium (nnn) doctis non ita pridem cognitum; Godofredum Franckenium; (ooo) Godofredum a Lit; (ppp) Godofredum Zapfium; Godofredum Weidnerum; Godofredum Schachmannum; Godofredum Friderici; Godofredum Wandelmannum; Godofredum Sopingium; (qqq) Godofredum Spinaeum; (rrr) Godofredum Dixelium; (sss) Godofredos Remensem, Spirensensem, & Wintoniensem; (ttt) tres Godofredos Molleros. (uuu) Tanta restat & tam ampla illorum, qui clari audire quodammodo Godofredi queunt, turba, vt ne sola quidem adsequi singulorum aut exhaurire numerando nomina valeam. Sed hos ego iam omnes, aut quotquot praeterea non succurrunt mihi, bona lectoris venia, quando epistolam volui saltem scribere, non librum, iubeo hinc in praesenti faceffere.

Redeo potius ad Te iterum, Generose atque Nobilissime Domine, & cuius destinare honori hanc primum materiam coepi,

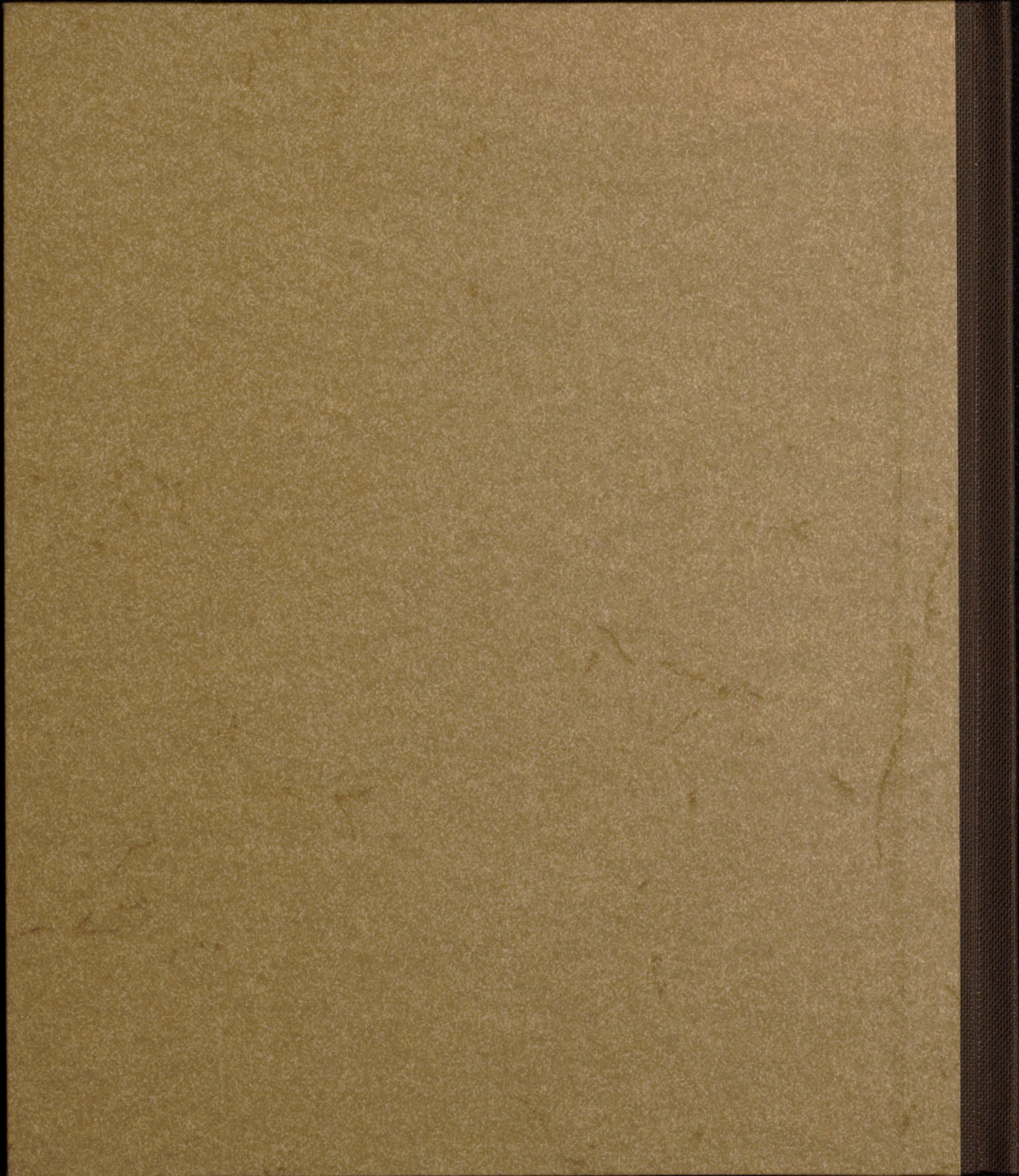
(mmm) *Princip. Hebraice doct. § 1. p. 3.* (nnn) *quorsum & referenda eiusd. auctoris: Tobias oder dessen Glück- und Unglücks-Fälle. Leipz. 1701. Biblisch. Klage-Trauer und Todten-Haus. ibid. 1703. Sulamithin & reliqua. (ooo) ex Aleambe vid. König. Bibl. V. & N. f. 316. a. nec non H. Witte D. B. Tom. I. A. 1654.* (ppp) *memoratum a Io. Hallernord. Bibliothec. Curios. p. 108. b. sq.* (qqq) *Singulorum istorum vitam & scripta exponit Henn. Witten in Diar. Biogr. suo quemque anno emortuali.* (rrr) *Prof. Publ. O. Lugd. qui recensendo Hugon. Grotio de I. B. & P. quem ad libr. eius II. cap. IV. peruenisset, est immortalis. V. B. G. Struu. Bibliothec. Iuris select. p. 69. Geo. Beier. Notiz. Auctor. Iuridicor. Specim. II. p. 4. sq.* (sss) *cuius sunt: Deliciae Emblematicae Lips. 1701. 8uo. Theatrum Curiosum Historicum ibid. 1698. 8uo. Gesprächs-Lust. ib. 1699. 8uo. Angenehme Garten-Gesellschaft. Dresd. 1701. 8uo. & alia.* (ttt) *quos indicat mihi du Fresne indic. Auctor. Glossar. ad Script. M. & I. Latin. p. 103. De Wintoniensi vid. etiam Bibliothec. Gesner. Simler. Frisan. f. 288. b.* (uuu) *Celebrabit hos aliquando in Musarum Mola Castalia, qui eodem gaudet cum iis cognomine, eruditiss. Io. Möller, ipse huius rei testis & index in Homonymoscop. Sect. I. cap. III. p. 82.*

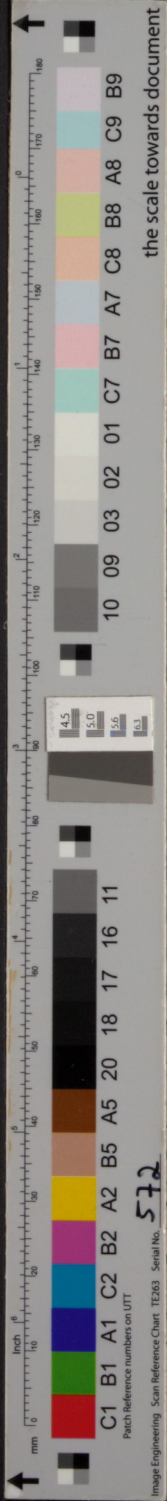
pi, in eius commemoratione nominis leuidense pariter nunc argumentum tandem finio. Ecce Tibi ita, quos efflagitasti pridem, claros Godofredos, schediasmate descriptos abs me qualicumque historico-litterario! & vtinam satisfacere voto Tuo exasse, & respondere per tenuitatem meam ac eruditionis curtam satis supellectilem licuisset mihi! Sane non alio fas sum arbitratus testari meum Tibi propensum studium documento, quam hoc publico. Exigere videbatur illud, & suo quodam iure postulare beneficiorum, quae spargere verius liberali manu in domum meam ab aliquot retro annis, quam conferre non fuistis vniuersim dedignati, immensa multitudo, quorum etiam post Deum clarissimum fructum frater meus grata iam mente percipit. Tanta ergo beneuolentiae vestrae apud omnes praeco, nostrique simul deuinctissimi adfectus interpret haec penes Te, quia negatum est dare meliora, pertenuis exstet dissertatio. Adde postremo pro salute tum Tua, tum eorum, quibus sanguine es & cognatione iunctus, pium votum, Deus vos vt seruet. Seruet parentem Tuum excellentissimum, virum sui nominis, charissimum Cimbriae caput, & studiis litterarum redonatum nostro saeculo maecenatem: Seruet matrem Tuam, feminam vere incomparabilem, omnibusque sexus sui, quae commendare lectissimam vxorem possunt, ornamentis supra vulgarem fortem longissime praestantem: Seruet sororem, insigni virtute, gratia, venustate, morum elegantia prorsum eximiam: Seruet fratrem indole inde a prima aetate, quae senem etiam non dedeceat, rara, & ingenio excelfo: Te denique seruet ipsum, in alma Holfatorum academia, quam pater quondam

dam Tuus docendo inlustravit praeclare, (www) ad maiora
 quotidie laudis gloriaeque incrementa non segniter iam tenden-
 tem, augeat nouis subinde qua animum, qua corpus, qua for-
 tunam, optatis bonis, aduersus pericula quaeque & incommo-
 da suo muniat semper potenti praesidio, sospitet, tueatur, &
 primo aliquando inter claros Godofredos loco, patria, parenti-
 bus, bonisque omnibus adplaudentibus collocet. Ita viue felici-
 tate, quae voueri vniquam potest, omnigena beatus, diem-
 que, quem agis hodie auspicato, Godofredi in seros annos lae-
 tus celebra. Vale, mihiq; cum Tuis benevolentiam & fauo-
 rem, quemadmodum ego cum meis perennem obseruantiam,
 declarare vsque perge. Perscripsi Lubecae e museo III Non.
 Martii A. MDCCVIII.

(www) *Ab A. 1670 ad 1677. V. Möller. Isagog. ad Histor. Chersones. Cimbric. P. IV.
 Cap. I. p. 368.*

d nostra exercitatio laudis in claros partitur Godo-
 lud meritis quoque conuenit nunc Godofredinon
 ici, elegantis viri ingenii, & illustris, quod Schleufin-
 nafii Saxo-Hennebergici rectoris grauiissimi. Recens
 e, quem agimus anno, consignare scriptum coepit,
 ymnasiorum, Scholarumque celebriorum historiae
 ul. Historie insignitum; (bb) In eo circa illud potissi-
 ur argumentum, vt rectores, qui maioris sunt ante
 nationis, describat summatim a vita, factis, scriptis,
 etiam singularia inspergat aliqua; & quam aliis im-
 adem, (perinde, vt de Iulio Caesare M. Tullius (cc)
 do: Quum Pompeii statuas reficeret, suas illum eri-
 na inter illustres quosque rectores ipsi pariter deberi
 riam, nihil dixerō contra veritatem, si eam cum
 oribus der Unschuldigen Nachrichten adfertam. (dd)
 finum inter eruditos Godofredus Vockerodt, Mul-
 it sibi studiis suis ac doctrina locum, qui, quum Hal-
 ii in quantum conector fuisset annum, & die dehinc
 A. MDCXCIII professoris classis selectae adiisset
 as, mortuo nunc Hesso rectoris etiamnum maximo
 uolumento spartam sustinet, scriptis plurimis litte-
 ctione praecipue in notitiam societatum litteraria-
 nsultatione de litterarum studiis, Sermonibus Pane-
 gyricis

*ae pl. II. in 8uo. (cc) cap. excell. Seb. Kortholt. praefat. in librum
 impostorib. * 4. b. (dd) A. 1703. XII. Ordn. p. 741. & 743. (ee)
 riarum, in quam introductionem hanc A. 1687 dedit Gottfr. Vo-
 er docto viro Christ. Iunckerō historiam Henr. quondam Meibomius
 tament. ad V. H. Vogler. introd. in notit. bon. Auct. p. m. 180. Io-
 eter introductionem Societat. Litter. omnium & Sect. J. de Societ.
 ianias, quas eruditus vocat, nihil fuisse hactenus editum dicit.
 Morhof. Polyhist. Tomos II posterior. § V. p. 7.*